

PROJEKTIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

Plan djelovanja civilne zaštite

Općina Tounj

DLS d.o.o.

HR - 51000 Rijeka
Spinčićeva 2.

OIB: 72954104541
MB: 0399981

Tel: +385 51 633 400
Tel: +385 51 633 078
Fax: +385 51 633 013
E-mail: info@dls.hr;
info.ozo@dls.hr
www.dls.hr

Studeni, 2022.

Naručitelj: Općina Tounj

PREDMET: **Plan djelovanja civilne zaštite Općina Tounj**

Oznaka dokumenta: RN/2022/0090

Izrađivač: DLS d.o.o. Rijeka (Spinčićeva 2, 51000)

Voditelj izrade: Igor Meixner dipl.ing.kem.tehn.

Suradnici: mr.sc. Jarolim Meixner dipl.ing.kem.tehn.

Petra Meixner mag.iur

Josipa Zarić struč. spec. ing. sec.

Karlo Fanuko ing.el.

Sunčana Sitar oecc.

Danijela Štimac bacc.prim.educ.

Matija Široka oecol., mag.sanit.ing.

M.P.

Odgovorna osoba
Igor Meixner, dipl.ing.kem.tehn.

Ovaj dokument u cijelom svom sadržaju predstavlja vlasništvo Općine Tounj, te je zabranjeno kopiranje, umnožavanje ili pak objavljivanje u bilo kojem obliku osim zakonski propisanog bez prethodne pismene suglasnosti odgovorne osobe Općine Tounj

Zabranjeno je umnožavanje ovog dokumenta ili njegovog dijela u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez prethodne suglasnosti ovlaštene osobe tvrtke DLS d.o.o. Rijeka.

S A D R Ž A J

1	<u>UVOD</u>	4
2	<u>UPOZORAVANJE</u>	6
2.1	UZBUNJIVANJE	12
3	<u>PRIPRAVNOST</u>	15
4	<u>MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE</u>	18
4.1	STOŽER CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE TOUNJ	20
4.2	POVJERENICI CIVILNE ZAŠTITE	21
4.4	VATROGASNE SNAGE	21
4.5	GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA OGULIN	22
4.6	HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA – STANICA OGULIN	22
4.7	PRAVNE OSOBE I UDRUGE OD INTERESA ZA SUSTAV CIVILNE ZAŠTITE	22
4.8	ORGANIZACIJA POPUNE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OBVEZNICIMA I OSOBNIM I SKUPNIM MATERIJALNO-TEHNIČKIM SREDSTVIMA	23
5	<u>MJERE CIVILNE ZAŠTITE PO UGROZAMA</u>	25
6.	<u>MJERE CIVILNE ZAŠTITE</u>	27
6.1.	SKLANJANJE STANOVNIŠTVA	27
6.2.	EVAKUACIJA STANOVNIŠTVA	31
6.3.	ZBRINJAVANJE STANOVNIŠTVA	36
6.4.	NAČIN ZAHTIJEVANJA I PRUŽANJA POMOĆI IZMEĐU RAZLIČITIH HIJERARHIJSKIH RAZINA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U VELIKOJ NESREĆI I KATASTROFI	41
6.5.	ISPLATA NOVČANIH SREDSTAVA	44
6.6.	OSOBE S INVALIDITETOM NA PODRUČJU OPĆINE TOUNJ	44

1 UVOD

Osnova za izradu Plana djelovanja civilne zaštite Općine Tounj je Zakonom o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) kojim se uređuje:

- sustav i djelovanje civilne zaštite,
- prava i obveze tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih i fizičkih osoba,
- osposobljavanje za potrebe sustava civilne zaštite,
- financiranje civilne zaštite; upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i druga pitanja važna za sustav civilne zaštite.

Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Sustav civilne zaštite redovno djeluje putem preventivnih i planskih aktivnosti, razvoja i jačanja spremnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Reagiranje operativnih snaga sustava civilne zaštite nastavlja se na djelovanje žurnih službi i redovnih snaga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kada one svojim sposobnostima nisu u mogućnosti spriječiti nastanak i/ili razvoj velike nesreće i katastrofe.

Kada velika nesreća i/ili katastrofa nadilazi sposobnosti svih sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske može donijeti odluku o traženju i primanju međunarodne pomoći sukladno odredbama ovog Zakona i obvezama Republike Hrvatske preuzetim iz međunarodnih ugovora.

U slučaju neposredne prijetnje od nastanka katastrofe ili veće nesreće na području Općine Tounj, općinski načelnik ima pravo i obvezu mobilizirati sveukupne ljudske i materijalno-tehničke potencijale s područja te jedinice lokalne samouprave, sukladno Planu djelovanja civilne zaštite.

Plan djelovanja sustava civilne zaštite donosi se radi utvrđivanja organizacije, aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, zadaća i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava te mjera i postupaka za provedbu zaštite i spašavanja u katastrofi i velikoj nesreći. Plan djelovanja civilne zaštite donosi se na temelju procjene rizika od pojedinih vrsta prijetnji i rizika koji mogu izazvati nastanak katastrofe i veće nesreće.

Plan djelovanja civilne zaštite Općine Tounj, sukladno odredbama *Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja* („Narodne novine“ 66/21) sastoji se od općeg i posebnih dijelova. Opći dio Plana djelovanja civilne zaštite sadrži:

- Opis područja odgovornosti nositelja izrade plana
- Upozoravanje
- Pripravnost
- Mobilizaciju (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
- Grafički dio
- Prilozi (grafički prikazi, tablice, slike, zemljovid, sheme i dr.).

Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite JLP(R)S sadrže razradu operativnog djelovanja sustava civilne zaštite tijekom reagiranja u velikim nesrećama i katastrofama.

Pri izradi Plana korištene su:

Zakonske odredbe:

- Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22),
- Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19),
- Uredba o sastavu i strukturi postrojbi civilne zaštite (NN 27/17),
- Uredba o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje (NN 61/2016),
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (NN 66/21),
- Pravilnik o sastavu stožera, načinu rada te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova stožera civilne zaštite (NN 126/19),
- Pravilnik o ustrojstvu, popuni i opremanju postrojbe civilne zaštite i postrojbi za uzbunjivanje (NN 111/07)
- Pravilnik o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi (NN 37/16),
- Pravilnik o načinu rada u aktivnostima radijske komunikacije za potrebe djelovanja sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama (NN 53/17),
- Pravilnik o postupku primanja i prenošenja obavijesti ranog upozoravanja, neposredne opasnosti te davanju uputa stanovništvu (NN 67/2017),
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 69/2016),
- Pravilnik o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite (NN 69/2016).

2 UPOZORAVANJE

Upozoravanje je aktivnost sustava civilne zaštite kojim se omogućuje aktiviranje sudionika civilne zaštite unutar odgovarajućeg vremenskog razdoblja, a koji će biti usuglašen između operativnih snaga sustava civilne zaštite i drugih snaga od interesa za sustav civilne zaštite na strategijskoj, taktičkoj i operativnoj razini.

Ukoliko području Općine Tounj prijete katastrofa i velika nesreća, najvažnija pretpostavka za savladavanje je pravovremena spoznaja opasnosti situacije, odnosno preventivno djelovanje koje se ogleda u mehanizmu ranog upozoravanja.

Zadatak sustava ranog upozoravanja je pružanje neophodne informacije i saznanja donositeljima odluka, čime eventualne ugroze ili krize gube svaki karakter iznenađenja u upravljanju, rukovođenju i zapovijedanju, kao i u pripravnosti.

Sustav ranog upozoravanja može se podijeliti u dvije grupe i to:

- operativni sustav ranog upozoravanja,
- strategijski sustav ranog upozoravanja.

Operativni sustav ranog upozoravanja obuhvaća prvi stupanj, odnosno sustav karakterističnih procjena rizika i statističkih podataka te raznih indikatora opasnosti koji se mogu dogoditi na području Općine Tounj. Primarni podaci i informacije za aktiviranje određenog mehanizma upozorenja operativnog sustava ranog upozoravanja uobičajeno je da dolaze od strane građana, javnih unutarnjih i vanjskih subjekata.

Sve organizacije, kao što su Državni hidrometeorološki zavod, inspekcije, operateri, središnja tijela državne uprave nadležna za obranu i unutarnje poslove, sigurnosno-obavještajna zajednica, druge organizacije kojima su prikupljanje i obrada informacija od značaja za civilnu zaštitu dio redovne djelatnosti kao i ostali sudionici sustava civilne zaštite, dužni su informacije o prijetnjama do kojih su došli iz vlastitih izvora ili putem međunarodnog sustava razmjene, a koje mogu izazvati katastrofu i veliku nesreću, odmah po saznanju dostaviti Ministarstvu unutarnjih poslova, a koja ih dalje koristi za poduzimanje mjera iz svoje nadležnosti te provođenje operativnih postupaka.

Iste podatke Ministarstvo unutarnjih poslova dostavlja općinskom načelniku Općine Tounj koji nalaže pripravnost operativnih snaga i poduzima druge odgovarajuće mjere iz ovog Plana.

U slučaju bilo koje vrste ugroza Državni hidrometeorološki zavod, Hrvatske vode, Vatrogasna zajednica, Zavod za javno zdravstvo KŽ, Veterinarska stanica te operateri koji prevoze opasne tvari dužni su o tome dostaviti podatke Županijskom centru 112.

Bitno je da rano upozoravanje bude dovoljno precizno i pouzdano da zajednica vjeruje u nju ta da odmah reagira na prvo dano upozoravanje.

Rano upozoravanje o pojavi određenog događanja može se izvesti raznim sredstvima, tehnikama i načinima. Uporaba jednog ili više načina ili tehnike ranog upozoravanja ovisit će o vrsti događaja, ciljanoj skupini i nositeljima. Procjenom određenoga načina ranog upozoravanja dolazi se do optimalne informiranosti. Određeni načini ranog upozoravanja pored pozitivnih rezultata imaju i negativne ovisno o nemogućnosti ranog upozoravanja u situacijama izloženosti određenim ugrozama (uporaba kemijskih i bioloških sredstava, radioloških sredstava i slično).

Signalom određene opasnosti (događanja) alarmiraju se svi na pogođenom području, odnosno daju se:

- adekvatna priopćenja,
- obavijesti o mjerama zaštite i spašavanja,
- upute za postupanje,
- smjernice za pokretanje sustava za zaštitu i spašavanje.

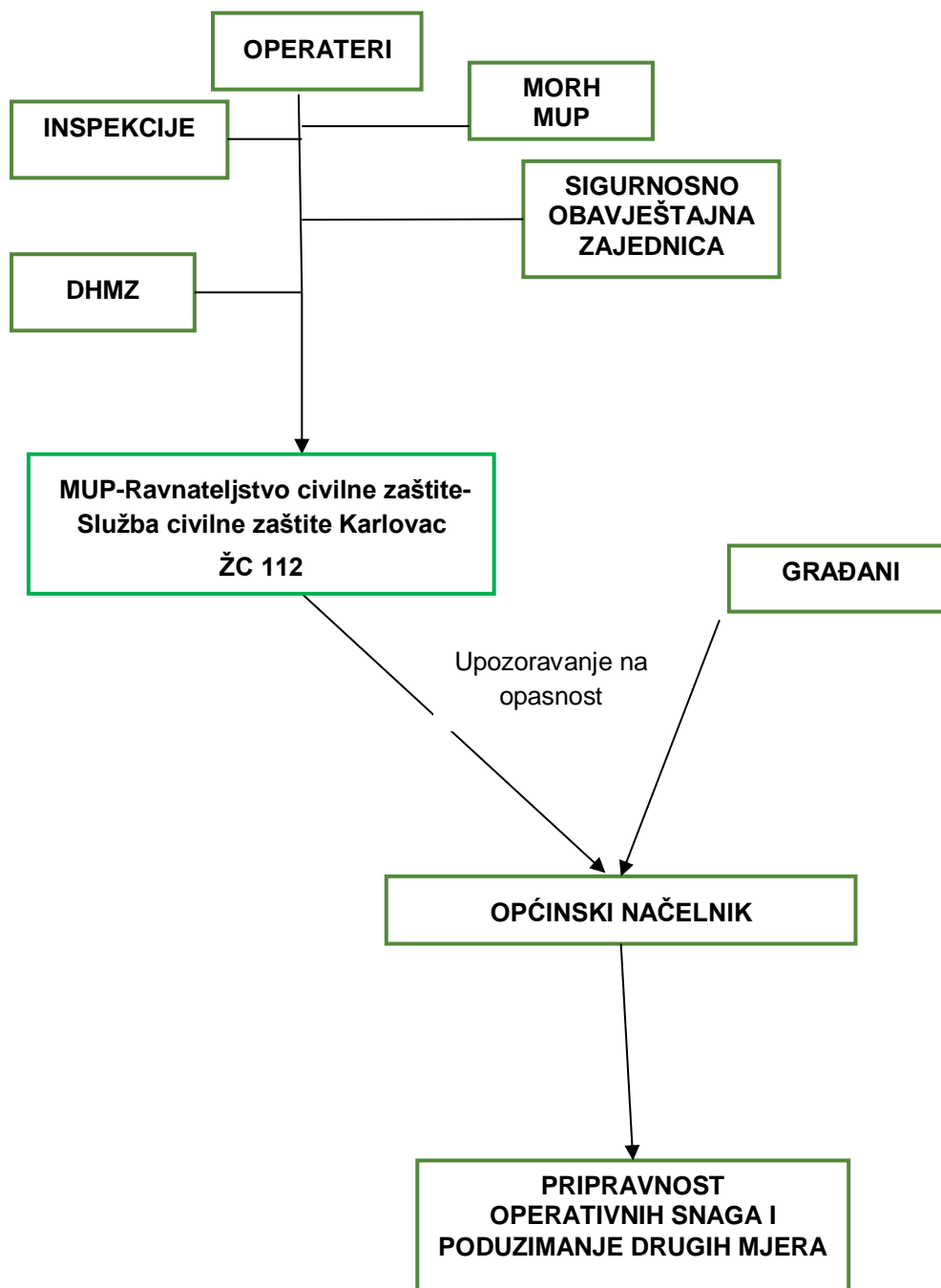
Tablica 1. Način ranog upozoravanja ukoliko se pojavi štetni događaj

NAČIN UPOZORAVANJA	OPSEG UPOZORAVANJA	POZITIVNO	NEGATIVNO	NOSITELJ
Pojedinačno (od stambene jedinice do stambene jedinice)	Upozoravanje malog broja stanovništva na određenom ciljanom području.	<ul style="list-style-type: none"> - umirujuće i psihološki učinak - smanjen obim paničnih reakcija - informacija iz prve ruke 	<ul style="list-style-type: none"> - vremensko odgađanje na događaj - angažiranost većeg ljudskog i materijalno-tehničkog potencijala - neprovedivo u određenim situacijama 	MUP Policijska postaja Ogulin Vatrogasne snage Povjerenici CZ Postrojbe civilne zaštite
Sirene, rotacijska svjetla, signalne rakete, megafoni i slično	Upozoravanje većeg broja stanovništva određene zajednice.	<ul style="list-style-type: none"> - brzina učinkovitosti 	<ul style="list-style-type: none"> - mogućnost paničnih reakcija - uzrokovanje zbunjenosti - nije čujno i vidljivo za svakoga (gluhi i slijepi) - nemogućnost verbalnog kontakta 	MUP Policijska postaja Ogulin Vatrogasne snage Hitna medicinska služba Gradsko društvo Crvenog križa Druge zdravstvene službe Fiksni i mobilni telekomunikacijski operateri
Sustav javnog priopćavanja (radio, televizija, internet, mobilne komunikacije)	Upozoravanje određene zajednice susjednih zajednica na većem području.	<ul style="list-style-type: none"> - kvantitativna učinkovitost - sposobnost pripreme za događaj 	<ul style="list-style-type: none"> - ograničeno širenje poruke - prijam samo onima koji imaju pristup mediju 	ŽC 112 TV i radio postaje mobilni i fiksni operateri radioamateri
Sustav operativno-komunikacijskih centara	Upozoravanje za pripremu na događaj. Egzaktne informacije.	<ul style="list-style-type: none"> - potpuna informacija 	<ul style="list-style-type: none"> - upozorenje ograničeno za osobe u sustavu - prijam limitiran na one koji imaju pristup komunikacijskom kanalu 	Operativno-komunikacijski centri sudionika sustava civilne zaštite

Općinski načelnik informacije o mogućim ugrozama dobiva od:

- Županijskog centra 112 Karlovac,
- Službe civilne zaštite Karlovac,
- od pravnih subjekta, središnjih tijela državne uprave, zavoda, institucija, inspekcija,
- od građana,
- neposrednim stjecanjem uvida u stanje i događaje na svom području koji bi mogli pogoditi područje općine.

Operativne snage sustava civilne zaštite s područja Općine Tounj:

1. Stožer civilne zaštite Općine Tounj,
2. Povjerenici civilne zaštite Općine Tounj,
3. Dobrovoljno vatrogasno društvo Tounj

Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Općine Tounj su:

1. RUDAR d.o.o. Tounj
2. MATE COMMERCE d.o.o. Tounj
3. PLEŠ COMMERCE d.o.o. Tounj
4. Prijevoz i ugostiteljstvo „KOŠARE“ Tounj

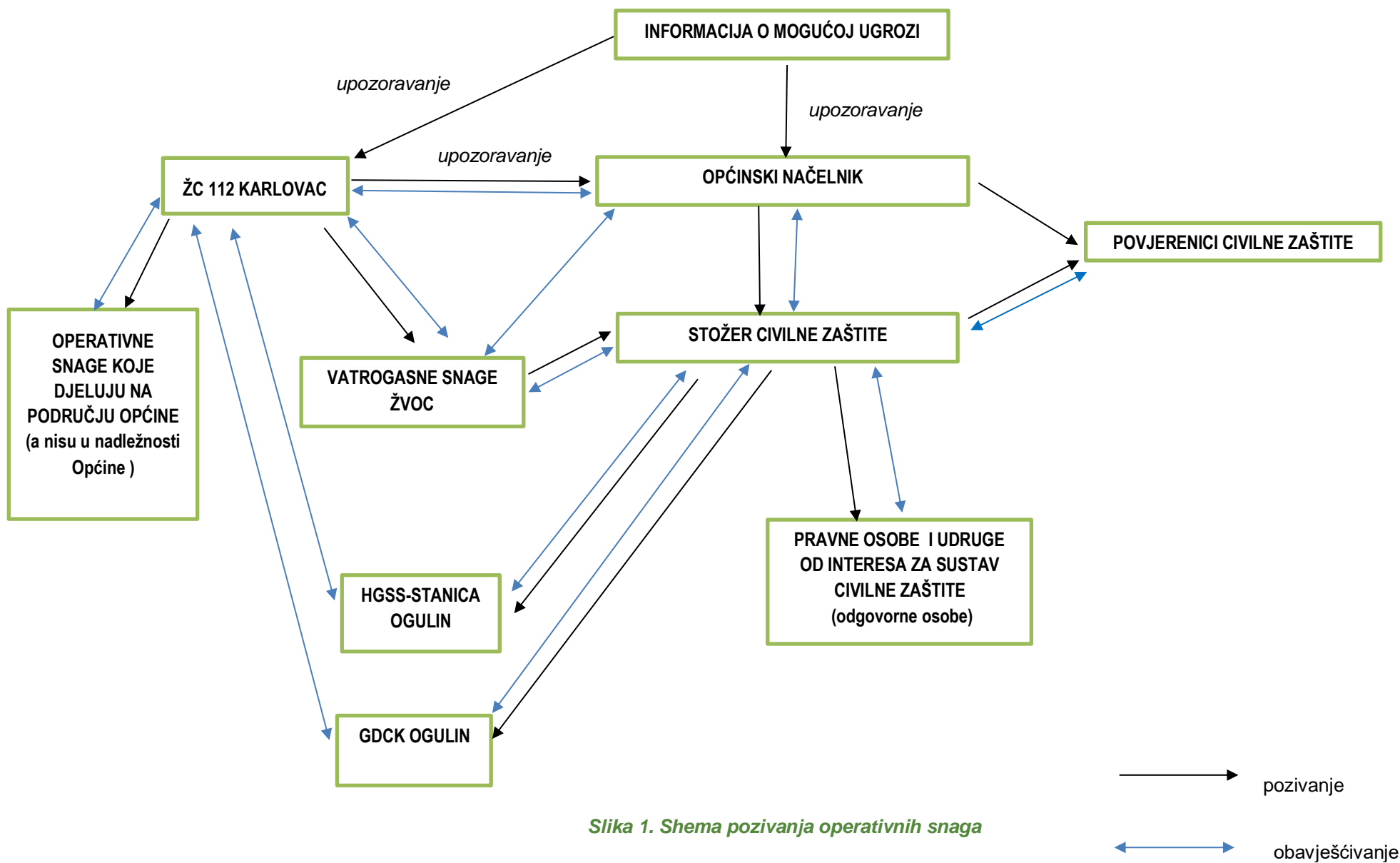
Udruge od značaja za civilnu zaštitu na području Općine Tounj su:

1. Lovačko društvo „Srnjak“ Tounj
2. UHDDR, ogranak Tounj, Tounj

Operativne snage koje djeluju na području Općine Tounj (a nisu u nadležnosti Općine) aktiviraju se i mobiliziraju prema vlastitim operativnim planovima kojima se uređuje njihova nadležnost te na zahtjev nadležnog Stožera civilne zaštite:

1. Zavod za hitnu medicinu Karlovačke županije,
2. Dom zdravlja Ogulin
3. Zavod za javno zdravstvo Karlovačke županije,
4. Županijska uprava za ceste Karlovačke županije,
5. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Karlovačka, Policijska postaja Ogulin,
6. Centar za socijalnu skrb Ogulin,
7. Veterinarska stanica Josipdol
8. Hrvatske šume – Uprava šuma Ogulin
9. MUP-Ravnateljstvo civilne zaštite-Područni ured civilne zaštite Rijeka-Služba civilne zaštite Karlovac,
10. Hrvatske vode – Vodnogospodarska ispostava za sliv “Kupa” Karlovac
11. Hrvatska poljoprivredno - šumarska savjetodavna služba
12. JVP Ogulin

U nastavku je prikazana shema pozivanja operativnih snaga Općine Tounj.

Slika 1. Shema pozivanja operativnih snaga

2.1 UZBUNJIVANJE

Uzbunjivanje stanovništva provodit će se sukladno Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva (Narodne novine 69/16). Odluku o uzbunjivanju stanovništva putem sirena, oglašavanjem znaka neposredne opasnosti ili upozorenja na nadolazeću opasnost, s priopćenjem za stanovništvo donosi općinski načelnik, a u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti načelnik Stožera civilne zaštite. Odluku o uzbunjivanju stanovništva, u slučaju žurnosti može donijeti ministar Ministarstva unutarnjih poslova i rukovodeći službenik Područnog ureda civilne zaštite Rijeka ili osobe koje oni ovlaste u slučaju svoje odsutnosti ili spriječenosti.

Sustav za uzbunjivanje stanovništva putem sirena koristi se kod ugroze od poplava, požara, nesreća koje uključuju opasne tvari, ratnih opasnosti i terorističkog djelovanja.

Odluka o uzbunjivanju stanovništva donosi se na temelju informacija ranog upozoravanja institucija iz javnog sektora u sklopu propisanog djelokruga u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, ionizirajućeg zračenja, inspeksijske službe i institucija koje provode znanstvena istraživanja, informacija o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće koje prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima, hidroakumulacija, vatrogastvo i informacija koje prikupljaju Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova.

Odluka o uzbunjivanju stanovništva (**Prilog**) s priopćenjem za stanovništvo upućuje se Centru 112 telefonskim pozivom na broj 112.

Centar 112 u provedbi uzbunjivanja sirenama sustavom javnog uzbunjivanja emitira odgovarajući znak za uzbunjivanje, emitira priopćenje za stanovništvo putem elektroničkih sirena, nalaže oglašavanje odgovarajućeg znaka za uzbunjivanje pravnim osobama koje imaju sirene ili sustave za uzbunjivanje, a nisu uvezane u sustav za daljinsko upravljanje sirenama iz Centra 112.

Centar 112 u skladu s utvrđenim načinima komunikacije šalje priopćenje za stanovništvo operativno-komunikacijskim centrima hitnih službi, Stožeru civilne zaštite Općine Tounj općinski načelniku, pravnim osobama koje posjeduju vlastiti sustav uzbunjivanja, vlasnicima ili korisnicima objekata koji su obvezni uspostaviti interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje i elektroničkim medijima.

Po prestanku opasnosti za stanovništvo donositelj odluke je dužan Centru 112 dostaviti odluku o prestanku opasnosti s priopćenjem za stanovništvo.

Uzbunjivanje stanovništva u slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti obavlja se propisanim jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje prema Uredbi o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje (Narodne novine 61/16).

Na području Općine Tounj ne postoje sirene za uzbunjivanje. Tijekom 2023. godine postaviti će se sirene na krovu doma DVD-a Tounj koja će biti dio sustava javnog uzbunjivanja, a aktivirati će se putem Županijskog centra 193.

Znakovi za uzbunjivanje stanovništva su signali i emitiraju se putem sirena na sljedeći način:

a) Upozorenje na nadolazeću opasnost upotrebljava se za nadolazeće prirodne i druge opasnosti koje ne zahtijevaju trenutnu reakciju na dati znak (nadolazeći vodni val, požar koji

se približava određenom području, približavanje oluje, onečišćenje okoliša i sl.). Oglašava se kombinacijom jednoličnog i zavijajućeg tona u trajanju od sto /100/ sekundi (tri jednolična tona po dvadeset /20/ sekundi koja dijele dva zavijajuća tona od dvadeset /20/ sekundi).

b) Neposredna opasnost upotrebljava se za neposredne opasnosti od požara, pucanja nasipa ili brana, radioloških i kemijskih nesreća, vojnih borbenih djelovanja i drugih opasnosti kada je potrebna žurna reakcija na dani znak. Oglašava se neprekidnim zavijajućim tonom u trajanju šezdeset /60/ sekundi.

c) Prestanak opasnosti upotrebljava se kada se ocjeni da su sve opasnosti za stanovništvo prestale, a obavezno nakon neposredne opasnosti. Znak se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sustava za uzbunjivanje. Oglašava se jednoličnim tonom u trajanju od šezdeset /60/ sekundi.

U slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti, županijski centar 112 davanjem priopćenja obavještava stanovništvo o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti. Priopćenja za stanovništvo emitiraju se neposredno iza danog znaka za uzbunjivanje putem sirena, razglasnih uređaja i putem elektroničkih medija. Priopćenja za stanovništvo mogu se dostavljati i putem SMS poruka. Operateri u GSM mrežama nisu dužni tražiti pristanak za dostavljanje SMS poruka od korisnika GSM uređaja koji se zateknu na ugroženom području.

U slučaju neposredne opasnosti od vojnih borbenih djelovanja Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske daje centrima 112 nalog za uzbunjivanje i priopćenje za stanovništvo.

Elektronički mediji dužni su odmah emitirati priopćenja koja su im dostavljena putem nadležnog centra 112 ili operativno-komunikacijskog centra u sjedištu MUP RH – Ravnateljstvo civilne zaštite.

Priopćenja za stanovništvo mogu se dostavljati i putem SMS poruka. Operateri u GSM mrežama nisu dužni tražiti pristanak za dostavljanje SMS poruka od korisnika GSM uređaja koji se zateknu na ugroženom području.

Priopćenja od značaja za državu, županije i gradove/općine emitiraju se odmah nakon signala na 1. programu Hrvatskog radija i televizije.

ZNAKOVI ZA UZBUNJIVANJE

<p style="text-align: center;">Upozorenje na nadolazeću opasnost</p> 	<p>Uključite radio ili TV prijamnik! Poslušajte priopćenje o vrsti nadolazeće opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti! Poduzmite mjere zaštite koje će vam pomoći u pripremi za opasnost.</p>
<p style="text-align: center;">Neposredna opasnost</p> 	<p>Uključite radio ili TV prijamnik! Poslušajte priopćenje o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti! Žurno poduzmite mjere zaštite iz priopćenja!</p>
<p style="text-align: center;">Prestanak opasnosti</p> 	<p>Možete prestati provoditi mjere zaštite iz priopćenja. U slučaju potrebe, pomozite u akcijama spašavanja koje provode snage zaštite i spašavanja. Znak se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sustava za uzbunjivanje.</p>
<p>ZNAK ZA UZBUNJIVANJE VATROGASNIH POSTROJBI I DRUGIH SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA</p>	
<p style="text-align: center;">Vatrogasna uzbuna</p> 	<p>Ostanite mimi! Znak za uzbunjivanje odnosi se na pripadnike vatrogasnih i drugih postrojbi zaštite i spašavanja koje odmah trebaju postupiti sukladno utvrđenim planovima.</p>

Slika 2. Znakovi za uzbunjivanje stanovništva

3 PRIPRAVNOST

Provođenjem određenih mjera i postupaka pripravnosti operativne snage sustava civilne zaštite dovode se u stanje spremnosti za učinkovito operativno reagiranje u izvanrednim događajima. Pripravnost uključuje osoblje, materijalna, komunikacijska i prijevozna sredstva te propisane procedure. Obzirom na vrstu operativne snage sustava civilne zaštite, primjenjuju se različite procedure utvrđivanja pripravnosti. Pripravnost je za stalno spremne operativne snage, žurne službe ili tzv. gotove snage sustava civilne zaštite, kontinuirano najvišeg stupnja i to osobito za osoblje dežurne smjene. Također, za osoblje žurnih službi koje nije u smjeni, planovima se razrađuje uvođenje najviše razine pripravnosti. Postupci uvođenja pripravnosti prilagođavaju se specifičnostima izvanrednog događaja, stvarno nastalim posljedicama i procjenama daljnjeg razvoja događaja, potrebnom vremenu za dostizanje željenog stupnja spremnosti kao i nužnim operativnim mjerama za njihovo uvođenje. Vrijeme pripravnosti gotovih operativnih snaga je od 1 – 3 sata. Unutar tog vremena sukcesivno se, po dostizanju zahtijevane razine operativne spremnosti, dijelovi kapaciteta operativnih snaga operativno uključuju u provođenje zadaća civilne zaštite. Kada je postupak upozoravanja o mogućnosti nastajanja izvanrednog događaja pokrenut pravovremeno, gotove operativne snage uvode pripravnost sveukupnih ljudskih i materijalnih kapaciteta, u funkciji provođenja sveobuhvatnih priprema za operativno djelovanje.

Čelnici lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorni su za uvođenje pripravnosti operativnim snagama sustava civilne zaštite na razinama lokalnih zajednica.

Pripravnošću se smatraju i pripreme stanovništva za postupanje u katastrofama i velikim nesrećama, u situacijama kada se unaprijed upozori o nastupajućoj opasnosti i upozori o potrebi provođenja nužnih mjera i o postupcima za zaštitu zdravlja, života i imovine.

Pripravnost se uvodi sukcesivno po prioritetima. Prvenstveno onim dijelovima operativnih snaga neophodnim za provođenje zadaća iz njihove nadležnosti. Pritom se uzimaju u obzir nalozi i zahtjevi odgovornih osoba, stožera i zapovjedništava nadležnih za odlučivanje i usklađivanje djelovanja operativnih snaga, podatci iz situacijskih izvješća i druge informacije iz svih dostupnih izvora.

Stanje pripravnosti utvrđuje se:

- Temeljem dojave – obavijesti ŽC 112 o mogućim prijetnjama i velikim nesrećama
- Temeljem dojave – obavijesti nadležnih službi redovnih djelatnosti
- Temeljem dojave – obavijesti pravnih osoba

Za slučaj predvidivih ugroza općinski načelnik uvodi pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite, pravnih osoba, udruga i fizičkih osoba od značaja za sustav civilne zaštite, dok kod nepredvidivih ugroza, nakon što se dogode, općinski načelnik aktivira sve potrebne snage sustava civilne zaštite. U slučaju odsutnosti općinskog načelnika poduzimanje mjera pripravnosti nalaže zamjenik općinskog načelnika ili po ovlaštenju općinskog načelnika, načelnik ili zamjenik načelnika Stožera CZ.

Mjere pripravnosti za snage i sredstva koja se uključuju u civilnu zaštitu:

- Obavješćavanje (upozorenje) pripadnicima operativnih snaga o mogućoj ugrozi;
- Uvođenje aktivnog dežurstva pripadnicima operativnih snaga;

- Ograničenje udaljavanja iz mjesta stanovanja ili s radnog mjesta;
- Uvođenje pasivnog dežurstva u pravnim osobama, udrugama od interesa za sustav civilne zaštite, obrtnicima i fizičkim osobama s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi te potpunosti materijalno – tehničkim sredstvima;
- Stalna dostupnost na telefon/mobitel;
- Kontrola potrebnih materijalno – tehničkih sredstava i opreme;
- Organiziranje dežurstva na lokaciji prihvata ili obavljanja dužnosti;
- Provedba pripravnosti putem telefona/mobitela, a u slučaju nemogućnosti korištenja telekomunikacija mjere pripravnosti naložiti putem teklića.

U nastavku se nalaze radnje i postupci za organiziranje pripravnosti snaga sustava civilne zaštite.

ORGANIZACIJA STAVLJANJA U PRIPRAVNOST SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE		
Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti	Županijski centar 112	Općinski načelnik
Pozivanje Stožera civilne zaštite	Općinski načelnik	Općinski načelnik Teklići DVD Tounj
Upoznavanje sa trenutnom situacijom	Općinski načelnik	Stožer CZ
Stavljanje u stanje pripravnosti slijedećim prioritetom: Prioritet 1: 1. vatrogasne snage, HGSS, GDCK 2. Hitna medicinska služba, ambulante zdravstvene skrbi 3. Veterinarske stanice 4. Komunalna društva 5. Koordinator na lokaciji Prioritet 2: 1. Komunalna društva za vodovod i odvodnju 2. Tvrtke za plinoopskrbu 3. HEP ODS d.d. 4. Hrvatske šume 5. Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite Prioritet 3: 1. Pravne osobe i udruge od interesa za sustav civilne zaštite 2. Postrojbe civilne zaštite	Općinski načelnik	Načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje dežurstva	Načelnik Stožera	Članovi Stožera CZ
Obavješćavanje svih subjekata o prestanku mjera pripravnosti ili o mobilizaciji ukupnih potencijala, ovisno o situaciji	Općinski načelnik	Načelnik Stožera CZ

ORGANIZACIJA PRIPRAVNOSTI SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	MJERE	ODGOVORNE OSOBE	NAČIN PRIOPĆAVANJA
Stožer civilne zaštite Vatrogasne snage Zdravstvo Crveni križ Hrvatska gorska služba spašavanja	Uvesti dežurstvo (aktivno) svih potrebnih operativnih snaga i provesti ocjenu spremnosti zaposlenika i stanja materijalno-tehničkih sredstava za djelovanje u slučaju određene ugroze	Čelnici navedenih operativnih snaga ili njihovi zamjenici	pisanim nalogom, faks-om, e-mailom, osobnom naredbom
Građevinske, komunalne tvrtke, tvrtke za prijevoz osoba i tereta, za osiguranje prehrane i smještaja, za distribuciju energenata i vode, te udruge građana, sukladno Odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Općine Tounj	Uvesti pasivno dežurstvo u pravnim osobama i udrugama od interesa za sustav civilne zaštite (određenih odlukom općinskog načelnika Općine Tounj), s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi i potpunosti materijalnim sredstvima	Čelnici navedenih pravnih osoba i udruga ili njihovi zamjenici	pisanim nalogom, faks-om, e-mailom, osobnom naredbom

4 MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Aktiviranjem se pokreće uporaba gotovih, odnosno stalno spremnih operativnih snaga sustava civilne zaštite. Unutar ove kategorije razlikuju se dvije skupine. Prva su dijelovi gotovih operativnih snaga koji se u trenutku izdavanja zapovijedi za djelovanje nalaze u stanju dežurstva. Druga su snage koje se uvođenjem pripravnosti i provođenjem mobilizacije, planski i postupno dovode u stanje spremnosti za operativno djelovanje. Nakon ocjene o stanju operativne spremnosti donosi se odluka o njihovom aktiviranju. Pritom se primjenjuje princip »narastanja snaga«. Planskom primjenom tog principa osigurava se ekonomičnost u pripremi za i tijekom djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno provodi se pozivanje samo onih pripadnika snaga, opreme i sredstava prema stvarnim operativnim potrebama, eliminiraju prazni hodovi i slična stanja koja mogu utjecati na operativnu učinkovitost.

Postupak mobilizacije:

1. Informacija o ugrozi općinskom načelniku, u pravilu, dolazi od ŽC 112.
2. Općinski načelnik donosi Odluku o mobilizaciji Stožera CZ.
3. Aktiviranje vatrogasnih snaga provodi se sukladno odredbama o vatrogastvu i Planu zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Općine Tounj
4. Nalog za mobilizaciju prema operativnim snagama civilne zaštite.
5. Općinski načelnik donosi Odluku o mobilizaciji Povjerenika civilne zaštite.
6. U slučaju kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite Općine i iskorišteni svi raspoloživi kapaciteti ili ako su oni nedostatni za učinkovitost spašavanja na području Općine, Općina Tounj upućuje zahtjev Karlovačkoj županiji kojim traži pomoć operativnih snaga civilne zaštite Županije sukladno Pravilniku o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi (Narodne novine 37/16).

Mobilizacija je planska radnja pozivanja pripadnika operativnih snaga koji su raspoređeni posebnim rješenjima, osobito osoba raspoređenih u civilnu zaštitu i obveznika radne obveze raspoređenih u gotove operativne snage. Mobilizacijom se združuje ljudstvo s opremom i sredstvima. Pritom se vodi računa o prioritetima, dinamici i mjestima prikupljanja snaga i sredstava. Za zadovoljavanje pravne strane, u mobilizaciji se pripadnicima operativnih snaga uručuju pozivi za sudjelovanje u zaštiti i spašavanju. Nakon zaprimanja upozorenja o izvanrednom događaju mobilizacija se u funkciji uvođenja pripravnosti određenih dijelova operativnih snaga važnih za reagiranje u očekivanom izvanrednom događaju provodi pravovremeno. Naknadno se, po nastanku posljedica izvanrednog događaja, provodi mobilizacija svih potrebnih kapaciteta. U prvom slučaju, provođenje mobilizacije dinamički se (vremenski) prilagođava potrebama planskog narastanja snaga do razine zahtijevane operativne spremnosti. U drugom slučaju svi nositelji mobilizaciju planiraju sukladno zahtjevima i nalogima za djelovanje, situacijskim izvješćima i stvarnim operativnim potrebama, načelno u okviru vremena navedenih u sljedećoj tabeli:

R. br.	Sudionici CZ i operative snage	Vrijeme trajanja mobilizacije	
		Minimalno (od)	Maksimalno (do)
1.	Fizičke osobe	ODMAH	
2.	Pravne osobe	1 sat	Nekoliko dana
3.	Čelnici JLP(R)S	ODMAH	15 minuta
4.	Operativne snage JLP(R)S	30 minuta	2 sata
5.	Službe i postrojbe pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave koje se CZ bave u svojoj redovnoj djelatnosti	ODMAH	3 sata
6.	Vatrogasna zapovjedništva i postrojbe	ODMAH	1 sat
7.	Stožer civilne zaštite	30 minuta	4 sata
8.	Službe, zapovjedništva i postrojbe civilne zaštite	30 minuta	12 sati

Mobilizacija fizičkih osoba, kao sudionika sustava civilne zaštite, formalno se ne planira, ne prati niti analizira u okviru mobilizacijskih priprema. Razlog je što se građani, kao važan dio snaga za prvi odgovor lokalnih zajednica, za provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite samo-aktiviraju. Velika većina građana se u djelovanje sustava civilne zaštite uključuje odmah po principu samoorganiziranja, dok se njihov manji dio uključuje organizirano, uz vođenje i upute nadležnih tijela i organizacija. Stoga je i vrijeme za njihovu mobilizaciju odmah, iz razloga što se procjenjuje da su svi ugroženi građani spremni za operativno djelovanje u trenutku nastajanja posljedica izvanrednog događaja opasnih po život njih samih, članova njihovih obitelji ili ostalih stanovnika.

Mobilizacija pravnih osoba je, što se tiče vremena za provođenje, fleksibilna. Prvenstveno ovisi o namjenskim zadaćama, prioritetima uporabe snaga u specifičnim situacijama i konkretnim zahtjevima na mjestu događaja te kriterijima primijenjenim u postupku planiranja. Pravne osobe koje se bave specifičnim djelatnostima od interesa za sustav civilne zaštite angažiraju se odmah po nastajanju izvanrednog događaja, dok se druge angažiraju sukcesivno, ovisno o razvoju situacije i potrebama po principu narastanja operativnih snaga ili poradi zamjene prethodno angažiranih snaga. Iz navedenih razloga pojedine pravne osobe iz ove kategorije mogu se mobilizirati u periodu i dužem od nekoliko dana nakon nastajanja izvanrednog događaja.

Oružane snage nemaju status operative snage sustava civilne zaštite te se djelovanje u velikim nesrećama i katastrofama operativno usklađuje sa MUP RH – Ravnateljstvo civilne zaštite i Stožerom civilne zaštite Republike Hrvatske. Oružane snage se mogu koristiti kao pomoć sustavu civilne zaštite u slučaju velikih nesreća i katastrofa tako da odluku o njihovom korištenju u slučaju katastrofa donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra obrane, a u slučaju velikih nesreća ministar obrane na zahtjev Ravnatelja civilne zaštite.

Stožeri civilne zaštite mobilizira se u što kraćem vremenu. Razlog je što je Stožer dio snaga za prvi odgovor i nadležni su za operativno usklađivanje djelovanja operativnih snaga na lokalnim razinama.

Općinski načelnik i njegovi zamjenici mobiliziraju se trenutno, odmah po nastanku događaja. Na taj način pokreće se operativno djelovanje sustava reagiranja. Oni su ujedno i odgovorne

osobe koje donose odluke o mobiliziranju kapaciteta lokalnih zajednica u katastrofi i velikoj nesreći. Općinski načelnik Općine Tounj kao odgovorna osoba koja donosi odluke o provođenju mobilizacije svih potrebnih snaga i kapaciteta u katastrofi i velikoj nesreći mobilizira se trenutno, odmah po nastanku događaja.

Za pozivanje snaga sustava civilne zaštite koriste se:

- **Sustav međusobnog pozivanja korištenjem telefonskih veza** (najbrži i najučinkovitiji način pozivanja, odnosno mobilizacije postrojbi, pod uvjetom da telefonske/mobilne veze budu u funkciji),
- **Pozivanja korištenjem tekličkog sustava** (primjenjuje se u situacijama kada telefonske veze nisu u funkciji).

4.1 STOŽER CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE TOUNJ

Načelnik Općine Tounj dana 28.veljače 2022. godine, donio je Odluku o osnivanju i imenovanju Stožera civilne zaštite (KLASA: 810-01/22-01/01 URBROJ: 2133/22-01-22-4).

Po primljenoj informaciji od strane Županijskog centra 112 o ugrozi za područje Općine Tounj, općinski načelnik ili njegov zamjenik poziva i aktivira Stožer civilne zaštite, odnosno po ovlaštenju općinskog načelnika, načelnika ili zamjenik načelnika Stožera CZ.

Pozivanje Stožera civilne zaštite vrši se sukladno Planu pozivanja Stožera civilne zaštite Općine Tounj (**Prilog**).

Općinski načelnik poziva članove Stožera civilne zaštite na sljedeće načine:

- Međusobno pozivanje članova Stožera civilne zaštite korištenjem telefonskih veza, mobitela, radio – veza,
- Putem tekličkog sustava (postupak pozivanja korištenjem vlastitog tekličkog sustava primjenjuje se u situacijama kada telefonske veze nisu u funkciji).

Po ovlaštenju Općinskog načelnika pozivanje članova Stožera civilne zaštite provest će načelnik Stožera civilne zaštite.

Po primitku poziva, članovi Stožera civilne zaštite Općine Tounj moraju se žurno javiti na mjesto prikupljanja (zborna mjesto).

Zborno mjesto: Stožera civilne zaštite Općine Tounj, u pravilu, je: **OPĆINA TOUNJ, Linije 3B, 47264 Tounj**

Po završetku mobilizacije Stožera civilne zaštite, Općinski načelnik će izvijestiti ŽC 112 o završetku mobilizacije.

Popis članova Stožera civilne zaštite nalazi se u **Prilogu**, Nalog za aktiviranje Stožera nalaze se u **Prilogu** i Nalog za mobilizaciju Stožera nalazi se u **Prilogu**

Mobilizacija članova Stožera civilne zaštite završava trenutkom njihova dolaska na mjesto okupljanja i uručivanjem poziva za mobilizaciju.

Sukladno nastaloj situaciji, a na preporuku Stožera, Općinski načelnik može odlučiti da je potrebno aktivirati neke od gotovih snaga sustava civilne zaštite.

4.2 POVJERENICI CIVILNE ZAŠTITE

Načelnik Općine Tounj dana 21. veljače 2018. godine donio je Odluku o imenovanju povjerenika civilne zaštite Općine Tounj (KLASA: 810-01/18-01/01, URBROJ: 2138/20-01-18-3).

Povjerenike civilne zaštite i njihove zamjenike imenuje općinski načelnik koji obavljaju slijedeće poslove:

1. sudjeluju u pripremanju i osposobljavanju pučanstva za osobnu i uzajamnu zaštitu
2. obavješćuju pučanstvo o poduzimanju pravovremenih mjera i postupaka na zadacima zaštite i spašavanja;
3. u slučaju evakuacije građana, na osnovu obavijesti dobivenih od nadležnih tijela za izvršenje evakuacije, obavješćuju građane o načinu evakuacije, mjestima prikupljanja, mjestima razmještaja, prihvata, putova evakuacije i drugo;

Povjerenici civilne zaštite koriste osobna prijevozna sredstva, sustav veza, pribor za rad kao i opremu i materijalno-tehnička sredstva građana u mjestu djelovanja. U slučaju neposredne prijetnje, katastrofe i velike nesreće čije posljedice nadilaze mogućnosti gotovih operativnih snaga sustava civilne zaštite Općine Tounj, mobiliziraju se povjerenici civilne zaštite.

Zborna mjesto: Općina Tounj, Linije 3B, 47264 Tounj

Način mobilizacije: Povjerenici se mobiliziraju po nalogu općinskog načelnika, načelnika Stožera civilne zaštite putem ureda općinskog načelnika.

Pozivanje se vrši putem fiksne telefonije, mobilne telefonije, SMS porukom ili osobnim pozivanjem, odnosno putem tekličkog sustava (postupak pozivanja korištenjem vlastitog tekličkog sustava primjenjuje se u situacijama kada telefonske veze nisu u funkciji).

Popis Povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite nalazi se u **Prilogu** i Nalog za mobiliziranje Povjerenika civilne zaštite nalazi se u **Prilogu**.

4.4 VATROGASNE SNAGE

Pozivanje i aktiviranje zapovjedništava i postrojbi vatrogastva provodi se sukladno odredbama Zakona o vatrogastvu, Procjeni i Plana zaštite od požara i tehničko-tehnološke nesreće jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku za tekuću godinu te Zakona o sustavu civilne zaštite.

Na području Općine Tounj djeluje Vatrogasna zajednica Karlovačke županije koju sačinjavaju vatrogasna društva, dobrovoljna vatrogasna DVD Tounj, te JVP Grada Ogulina.

VZKŽ nadležna je za koordinaciju aktivnosti oko uključivanja vatrogasnih postrojbi u sustav civilne zaštite.

Način mobilizacije: Vatrogasne snage mobiliziraju se sukladno vlastitim operativnim planovima.

Materijalno-tehnička sredstva, ljudstvo i odgovorne osobe vatrogasnih snaga nalaze se u **Prilogu**.

4.5 GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA OGULIN

GDCK Ogulin organizirat će i vršit pružanje prve pomoći, njegu bolesnika i lakših ranjenika, zbrinjavanje stanovništva (evakuacija), obavljanje poslova službe traženja te povezivanje s rodbinom, organizaciju smještaja, postavljanje ležajeva, uređenje prostorija, osiguranje osnovnih potreba stanovništva (dobava i podjela hrane i vode, pokrivača, odjeće i obuće), pružanje socijalne i psihosocijalne pomoći te organizaciju rada dežurnih osoba.

Način mobilizacije: Gradsko društvo crvenog križa Ogulin mobilizira se na zahtjev općinskog načelnika, putem naloga načelnika Stožera civilne zaštite koji im se u pravilu dostavlja putem ŽC 112 Karlovac. Mobilizacija se provodi sukladno Operativnom planu GDCK Ogulin.

Materijalno-tehnička sredstva, ljudstvo i odgovorne osobe GDCK Ogulin nalaze se u **Prilogu**

4.6 HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA – STANICA OGULIN

Hrvatska gorska služba spašavanja je prioritetna snaga za hitne intervencije spašavanja ljudskih života na nepristupačnom terenu ili u slučaju drugih nesreća kada nije moguć pristup cestovnim vozilima, već samo probijanjem uz pomoć specijalnih resursa i opreme.

Poziv bilo kojem članu Gorske službe spašavanja ujedno je i poziv cijeloj službi čime se mobiliziraju svi potrebni potencijali cijele službe. U pravilu intervenira stanica koja je teritorijalno nadležna na mjestu nesreće, a po potrebi se angažiraju i druge stanice.

Način mobilizacije: Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Ogulin mobilizira se po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite koji im se u pravilu dostavlja putem ŽC 112 Karlovac. Mobilizacija se provodi sukladno Operativnom planu HGSS-stanice Ogulin.

Materijalno-tehnička sredstva, ljudstvo i odgovorne osobe HGSS-stanice Ogulin nalaze se u **Prilogu**

4.7 PRAVNE OSOBE I UDRUGE OD INTERESA ZA SUSTAV CIVILNE ZAŠTITE

U slučaju neposredne prijetnje od nastanka katastrofe ili veće nesreće na području Općine, općinski načelnik ima pravo i obvezu mobilizirati sveukupne ljudske i materijalno-tehničke potencijale s područja te jedinice lokalne samouprave, sukladno ovome Planu.

Udruge građana su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite i svojim sposobnostima nadopunjuju sposobnosti temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite na razini jedinice lokalne samouprave.

Udruge uređuju međusobne odnose s jedinicama lokalne samouprave temeljem sporazuma, sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite kojom se utvrđuju zadaće kapaciteta u sustavu civilne zaštite sukladno procjeni rizika od velikih nesreća i planu djelovanja civilne zaštite.

Način mobilizacije pravnih osoba i udruga od interesa za sustav civilne zaštite: mobiliziraju se na temelju naloga načelnika nadležnog Stožera civilne zaštite, a sukladno ovom Planu djelovanja civilne zaštite, odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Općine Tounj te operativnim planovima civilne zaštite pravnih osoba. Nalog im se dostavlja putem ureda općinskog načelnika.

Zahtjev za mobilizaciju može se dostaviti putem faksa, elektroničkom poštom, telefonskom vezom ili putem tekličkog sustava.

Čelnik (odgovorna osoba) pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite, dužan je načelnika Stožera civilne zaštite odmah izvijestiti o mogućnostima za stavljanje na raspolaganje operativnih ljudskih i materijalno-tehničkih sredstava za provođenje mjera iz ovog Zajedničkog plana djelovanja civilne zaštite.

Materijalno – tehnička sredstva i odgovorne osobe pravnih osoba i udruga od interesa za sustav civilne zaštite nalaze se u **Prilogu**. Nalog za mobilizaciju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite nalaze se u **Prilogu**

4.8 ORGANIZACIJA POPUNE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OBVEZNICIMA I OSOBNIM I SKUPNIM MATERIJALNO-TEHNIČKIM SREDSTVIMA

Popuna operativnih snaga obveznicima vrši se:

- imenovanjem na dužnosti u Stožer,
- na principu radne obveze za pravne osobe koje se poslovima civilne zaštite bave u redovitoj djelatnosti,
- određivanjem stručnih timova ili potrebitog broja zaposlenika ili članova udruge za izvršavanje dobivene zadaće u sustavu civilne zaštite,
- Popuna postrojbi civilne zaštite obveznicima provodi se sukladno članku 44. Zakona o sustavu civilne zaštite uz ispunjenje uvjeta propisanih Pravilnikom o kriterijima zdravstvenih sposobnosti koje moraju ispunjavati pripadnici postrojbi civilne zaštite te kriterijima za raspoređivanje i uvjetima za imenovanje povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika. Općina Tounj popunu postrojbi civilne zaštite može koristiti dostupne baze s podacima o građanima koji prebivaju na području nadležnosti Grada, a koje vode druga javna tijela i sadrže podatke koji se mogu koristiti kao baze o obveznicima civilne zaštite iz kojih će se potreban broj obveznika odabirom rasporediti u postrojbe civilne zaštite, kao što su:
 - evidencije boravišta i prebivališta građana
 - vojne evidencije,
 - birački popisi
 - evidencije korisnika komunalnih i drugih usluga i
 - druge odgovarajuće raspoložive baze podataka.
- Općina Tounj za potrebe popunjavanja postrojbi civilne zaštite može:

- ustrojiti vlastite evidencije obveznika civilne zaštite
- kroz suradnju s pojedinim udrugama građana dio njihovih članova, sukladno odredbama Zakona, raspoređivati u postrojbe civilne zaštite
- koristiti javne pozive, putem kojih će pozvati sve zainteresirane građane da sudjeluju u sustavu civilne zaštite i da ih nadležna tijela formalno rasporede u postrojbe civilne zaštite
- kroz suradnju s volonterskim centrima, iz njihovih evidencija odabrati potencijalne obveznike za raspoređivanje u postrojbe civilne zaštite.

Organizacija popune osobnim i skupnim materijalno tehničkim sredstvima

1. Članovi Stožera civilne zaštite popunjavaju se:
 - opremom i sredstvima za rad od stručnih službi Općine Tounj (sredstva veze, računalna oprema, i ostala sredstva za rad).
2. Ostale Operativne snage (zdravstvo, vatrogastvo, veterinarstvo, socijalna služba, Crveni križ, Hrvatska gorska služba spašavanja Hrvatske vode, policija):
 - popunjavaju se materijalnim sredstvima, koje koriste i tijekom redovnih poslova iz svojih vlastitih izvora.
3. Postrojbe civilne zaštite:
 - članovi koriste osobnu opremu koju su zadužili, kao i opremu sukladno procijenjenoj namjeni postrojbe ili materijalno tehničkim sredstvima pravnih osoba s kojima izvršava zajedničke poslove u civilnoj zaštiti.
4. Povjerenici civilne zaštite:
 - koriste osobna prijevozna sredstva, sustav veza, pribor za rad kao i opremu i materijalno-tehnička sredstva građana u mjestu djelovanja:
5. Ostale pravne osobe i udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite
 - koriste opremu i sredstva vlastitih tvrtki te udruga, sukladno dobivenoj zadaći u civilnoj zaštiti.

5 MJERE CIVILNE ZAŠTITE PO UGROZAMA

Općinski načelnik Općine Tounj dana 28.03.2022. godine na temelju članka 17. stavka 3. Zakona o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) i članka 3. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihova donošenja (NN 66/21) donosi Odluku kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti izradu Procjene rizika od velikih nesreća na području Općine Tounj (KLASA: 810-01/22-01/01 URBROJ: 2133/22-01-22-4).

Utvrđuje se da Općina Tounj na temelju provedenog postupka nije obavezna izraditi Procjenu rizika od velikih nesreća za područje Općine.

Slijedom navedenog nije potrebno odrediti mjere civilne zaštite po ugrozama.

6. MJERE CIVILNE ZAŠTITE

6.1. SKLANJANJE STANOVNIŠTVA

Sklanjanje stanovništva je hitna mjera civilne zaštite koja se provodi kod nastanka katastrofe ili velike nesreće.

Sklanjanje stanovništva Općine Tounj vršiti će se u slučajevima:

- ugroza od tehničko-tehnoloških nesreća u stacionarnim objektima i prometu,
- ratne opasnosti i terorizma,
- nuklearne i radiološke nesreće.

Na području Općine Tounj nema skloništa osnovne zaštite. Nedostatni broj sklonišnih mjesta riješit će se uporabom podrumskih, zaštićenijih suterenskih prostorija, podzemnih garaža, postojećih obiteljskih skloništa u individualnoj stambenoj izgradnji te prirodnim i drugim vrstama zaklona.

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara vršit će se prema potrebi i u postojeće podrumске zaklone, suterenske prostorije, prostore bez prozora ili u prostore udaljene od otvora, koji će se urediti za tu namjenu. Podrumске zaklone u zajedničkim stambenim građevinama treba očistiti, pripremiti i prilagoditi za sklanjanje. Po potrebi izvršiti će se potpora stropne konstrukcije s daskama i odgovarajućim podupiračima. Isto tako izvršiti će se pojačanje ili zaštita ulaza, te zaštita svih otvora (prozora) na odgovarajući način. Hermetizacija otvora ljepljivim trakama ili drugim sredstvima provodi se u slučaju ratne opasnosti, nuklearnih i radioloških nesreća te eventualno kod tehničko-tehnoloških nesreća s opasnim tvarima.

Drugi objekti koji su na nivou Općine određeni kao mjesta za sklanjanje, odabrana su na temelju kriterija:

- armiranobetonska konstrukcija otporna na potrese;
- niža etaža objekta (suteran i prvi kat);
- postojanje sportske dvorane za smještaj i kuhinje za pripremu toplih obroka;
- laka pristupačnost objektu.

Rukovoditelji ustanova sa većim brojem korisnika (ili Stožer civilne zaštite) trebaju odrediti prostor za sklanjanje.

Odgovorne osobe: Povjerenici civilne zaštite naselja i područja u suradnji s predsjednicima Mjesnih odbora i predstavnicima stanara, ukoliko se radi o objektima za kolektivno stanovanje.

Za provođenje navedenih zadaća zaduženo je stanovništvo Općine, upute daje Stožer civilne zaštite i povjerenici civilne zaštite.

Naputak o organizaciji i boravak u prostorima za sklanjanje

Korištenje skloništa uvjetno se može podijeliti u 3 faze:

- zaposjedanje skloništa,
- boravak u skloništu,
- napuštanje skloništa.

Zaposjedanje skloništa

Zaposjedanje skloništa vrši ljudstvo koje je unaprijed određeno i poznato da će se u njemu sklanjati. Broj ljudi koji zaposjeda sklonište treba odgovarati kapacitetu skloništa za koji je ono izgrađeno, odnosno treba biti osiguran prostor i odgovarajuća oprema.

Obzirom na brzinu ugroze, ljudstvo koje zaposjeda sklonište ne bi trebalo biti udaljenije od istog 250 metara ili vremenski tri do pet minuta radi pravovremenog zaposjedanja od davanja znaka za uzbunu. Zaposjedanje skloništa izvodi se organizirano, potrebno je unaprijed odrediti voditelja skloništa, a on mora imati spisak ljudstva koje će se sklanjati (izuzev javnih skloništa).

U sklonište se primaju osobe koje su prema spisku planirane da se sklone u sklonište. Prilikom prijema u sklonište potrebno je obaviti kontrolu identiteta, osobnih stvari i sl.

Kada je sklonište zaposjednuto određenim kapacitetom i korisnicima, zatvaraju se vrata.

Kod suvremenijih skloništa, koja su hermetizirana, s točno kapacitiranim uređajima prema broju ljudi i vremenu boravka u skloništu, vrlo je opasno u sklonište pustiti veći broj ljudi od predviđenog. Povećanje broja ljudi u skloništu povećava i koncentraciju CO₂ te je moguće ugroziti živote svih u skloništu.

Ovo upozorenje odnosi se i na one koji su pri ulasku u sklonište bili kontaminirani pa bi mogli i ostale kontaminirati.

Boravak u skloništu

Ponašanje u prostorima za sklanjanje propisuje se kućnim redom koji predviđa:

- smještanje ljudi u prostore za sklanjanje mora započeti od najudaljenijih prostorija u skloništu,
- nije dozvoljena buka, uznemiravanje drugih, paljenje svjetala i neovlašteno rukovanje s instalacijama,
- zabranjeno je unošenje domaćih životinja, kabastih predmeta, lako zapaljivih materijala, nadražujućih i jako mirisnih materijala,
- zabranjeno je pušenje i uzimanje alkohola u skloništu.

Prostorije predviđene za sklanjanje kao i skloništa u cijelosti moraju biti što je moguće bolje pripremljena za prihvata stanovnika, uključujući i sva potrebna obilježavanja, kao i upoznavanja stanovnika s pripremljenim prostorijama za sklanjanje.

Napuštanje skloništa

Napuštanje skloništa vrši se po prestanku opasnosti po odobrenju voditelja. Prilikom napuštanja prostora za sklanjanje prvo izlaze izviđači radi utvrđivanja stvarnog stanja izvan

skloništa. Na osnovi izvješća izviđača voditelj izdaje određene upute sukladno trenutnoj situaciji, pravac kretanja i dr.

Opremanje skloništa

Radi omogućavanja boravka do 7 odnosno 14 dana, sklonište se mora unaprijed opremiti najnužnijom opremom i uređajima koji pružaju minimalne uvjete za preživljavanje.

Sklonište mora imati potreban broj:

- ležajeva ili klupa,
- posuda za fiziološke potrebe,
- pribor za detekciju i dekontaminaciju,
- ručne vatrogasne aparate,
- priručnu apoteku,
- pribor za održavanje osobne higijene,
- potrebne količine hrane i vode.

Ležajevi u uvjetima boravka od nekoliko dana imaju veću prednost u odnosu na klupe te odnos treba biti 1:2 u korist sjedala. Ležajevi i stolice moraju biti odmaknuti od zidova najmanje 5 cm. Ležajevi se mogu raditi u 2-3 kata zavisno od prostora s tim da razmak između ležajeva po visini bude 60-65 cm.

Priručna apoteka treba opremiti:

- odgovarajućim lijekovima (analgetici, snižavanje temperature),
- medicinskim alkoholom,
- jodom,
- atropinom,
- opremom za pružanje prve pomoći (kompresse, zavoji, aluplast, trokutne marame)

Treba pripremiti i pravodobno postaviti opremu za spašavanje i održavanje poput:

- ručna dizalica,
- čelična poluga,
- zidarski sjekač i čekić,
- pijuk, lopate,
- bitumen, plastelin, platno, sve vrste ljepljivih traka,
- posude za otpad (preporučuje se uređaj za prešanje ambalaže)

U skloništu treba osigurati odgovarajuću rasvjetu. Sklonište se obilježava i natpisima i pokazivačima uočljivim s većih daljina i vidljivih u bilo koje doba dana. U ove oznake ubrajaju se i pokazivači pravaca kretanja prema skloništu, pokazivači ulaza u sklonište, pokazivači pomoćnog izlaza i tabla s natpisom „SKLONIŠTE“.

Zadaće pojedinih subjekata koji provode sklanjanje

Odgovorne osobe: voditelji skloništa i objekata za sklanjanje i njihovi zamjenici, povjerenici civilne zaštite u suradnji s predsjednicima Mjesnih odbora i predstavnicima stanara, ukoliko se

radi o objektima za kolektivno stanovanje.

Voditelj skloništa i objekta za sklanjanje stanovništva i zamjenik u suradnji s povjerenikom civilne zaštite:

1. vrši prihvata stanovnika u objektu za sklanjanje i njihov raspored po prostorijama,
2. vodi potrebne evidencije ulaska i izlaska osoba iz objekata za sklanjanje,
3. provodi informiranje stanovnika u objektima za sklanjanje o stanju, poduzetim mjerama i narednim aktivnostima,
4. uspostavlja vezu sa Stožerom civilne zaštite ili općinskim načelnikom,
5. osigurava rad uređaja za filtroventilaciju i ostalih uređaja,
6. osigurava kućni red tijekom boravka u skloništu i poduzima potrebne mjere u vezi istog,
7. provodi i druge aktivnosti sukladno dobivenim informacijama nadležnih tijela

Predsjednici mjesnih odbora

1. surađuju s prihvatnim timovima u svezi organiziranog sklanjanja stanovništva,
2. organiziraju sklanjanje ostalog dijela stanovništva, koje se sklanja u druge objekte za sklanjanje (dopunske zaštite, podrumne i ostale prostore pogodne za sklanjanje), surađuju sa Stožerom civilne zaštite u svezi organizacije i provođenja sklanjanja.

Stožer civilne zaštite

1. koordinira provođenje sklanjanja stanovništva u slučaju određenih ugroza,
2. surađuje sa ovlaštenim predstavnicima zgrada u kojima se nalaze skloništa osnovne zaštite u svezi organiziranog sklanjanja stanovništva,
3. osiguravaju dopremu hrane, vode i higijenskih potrepština,
4. organizira medicinsku pomoć, psihosocijalnu i dr. pomoć,
5. poduzima druge mjere kojima se osigurava efikasnost provođenja sklanjanja u odnosu na nastalu ugrozu.

Povjerenici civilne zaštite i zamjenici povjerenika

1. surađuju s voditeljima objekata za sklanjanje u svezi organiziranog sklanjanja stanovništva,
2. organiziraju sklanjanje ostalog dijela stanovništva, koje se sklanja u druge objekte za sklanjanje (dopunske zaštite, podrumne i ostale prostore pogodne za sklanjanje),
3. surađuju s nadležnim Stožerom civilne zaštite.

Vlasnici-upravitelji objekata za sklanjanje:

1. vrše prihvata stanovnika u skloništu i njihov raspored po prostorijama,
2. osiguravaju rad uređaja za ventilaciju i ostalih uređaja,
4. osiguravaju kućnim redom neophodne životne i higijenske potrebe stanovništva u skloništu i poduzimaju potrebne mjere u svezi istog,
5. vode potrebite evidencije ulaska i izlaska osoba iz skloništa,
6. provode informiranje stanovnika u skloništu o stanju, poduzetim mjerama i narednim aktivnostima,
7. uspostavlja vezu s povjerenicima CZ, te po mogućnosti i sa nadležnim Stožerom civilne zaštite.

6.2. EVAKUACIJA STANOVNIŠTVA

Evakuacija stanovništva u Općini Tounj vršit će se u slučajevima sljedećih ugroza:

- tehničko-tehnoloških nesreća u stacionarnim objektima i prometu - Kontaminacija atmosfere i okoliša mogla bi zahtijevati žurnu evakuaciju i kratkotrajno zbrinjavanje turista i građana na određenim, uglavnom ograničenim lokacijama, a koje se nalaze u neposrednoj blizini objekta s opasnim tvarima
- ratne opasnosti i terorističke prijetnje

Kod ugroze od poplave moguće je očekivati manji broj ljudi koji bi bilo potrebno evakuirati. Te osobe bi se po potrebi samoevakuirale uz pomoć općinskih službi, pa se mjere evakuacije ne razrađuju.

Općinski načelnik u suradnji sa Stožerom civilne zaštite i upozoravanja dobivenih od nadležnih institucija, donosi odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju.

Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbuđivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama.

Također Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja. O provođenju evakuacije izvješćuje se nositelji provođenja, koji će aktivirati svoje ekipe za prihvata evakuiranog stanovništva u planirane objekte i prostore.

Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od općinski načelnika ili zamjenika i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva, kao i nadležne policijske postaje – PP Ogulin, radi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje.

Cilj i zadaća evakuacije je prije svega organizirano i planski napustiti ugroženo područje te što prije doći do mjesta prikupljanja, a potom zadanim pravcima stići do područja privremenog zbrinjavanja.

Prije početka evakuacije sve osobe koje se planiraju evakuirati, obavezno se moraju evidentirati (ime i prezime, ime i prezime njezinih roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju - isti podaci i srodstvo). Isto tako, u evidencijske liste upisuje se vozilo kojim se osoba evakuira te mjesto na koje se evakuira, s naznakom mjesta prihvata.

Svaka osoba koja se evakuira slobodna je izabrati hoće li se evakuirati skupnim prijevozom ili vlastitim vozilom. U slučaju kada odgovorno tijelo ili odgovorna osoba, u suradnji s pripadnicima policija ocijeni da bi evakuacija vlastitim vozilima stanovnika izazvala prometnu gužvu koja bi ometala provedbu evakuacije, može proglasiti evakuaciju skupnim vozilima obveznom odnosno zabraniti uporabu vlastitih vozila.

Osobe koje se evakuiraju vlastitim vozilima dužne su strogo se pridržavati uputa o pravcima evakuacije, brzini vožnje i drugim uputama koje daju koordinatori evakuacije, pripadnici policije i druge službene osobe.

Ukoliko tako odluči osoba odgovorna za provedbu evakuacije, odnosno ako drugačije nije moguće zbog uvjeta na prometnicama te zbog opće sigurnosti, osobe koje se evakuiraju

vlastitim vozilima dužne su se priključiti organiziranom konvoju vozila, o čemu odgovorne osobe daju pravovremenu obavijest. Odluku o potrebi provođenja mjere evakuacije građana uslijed nastale katastrofe ili velike nesreće donosi općinski načelnik .

Turisti, odnosno stranci s privremenim boravištem u Republici Hrvatskoj podliježu istim uvjetima, pravima i obvezama u slučaju evakuacije kao i državljani Republike Hrvatske. Obveza i dužnost odgovornih vlasti Republike Hrvatske je, odmah po saznanju da se među ugroženim stanovništvom nalazi strani državljanin, izvijestiti Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske.

Pregled kapaciteta i standardnih operativnih postupaka

NOSITELJ EVAKUACIJE	SREDSTVA	PRAVANE OSOBE	OPERATIVNI POSTUPCI	NAČIN PROVEDBE
Općina Tounj (općinski načelnik)	Autobusi i druga vozila za javni prijevoz	Potrebno je da Općina Tounj sklopi ugovor sa autoprijevoznicima u slučaju potrebe evakuacije stanovništva	Prema procjeni nositelja civilne zaštite tijekom mjera upozoravanja dobivenih od nadležnih institucija, općinski načelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi odluku o provođenju evakuacije stanovništva i materijalnih dobara s određenog područja ovisno o događaju.	Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Odluka se može prenijeti i putem povjerenika za određeno područje ili dijelove naselja. O provođenju evakuacije izvješćuje se nositelj provođenja, koji će aktivirati svoje ekipe za prihvat evakuiranog stanovništva u planirane objekte i prostore. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se od općinski načelnika ili njegovih zamjenika i aktivacija pravnih osoba s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva, kao i nadležna policijska postaja (PP Ogulin) radi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje.

Organizacija i operativne snage za provođenje evakuacije

SNAGE	ZADAĆE
Općinski načelnik u suradnji sa Stožerom civilne zaštite	Donosi odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Planira, organizira, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.

SNAGE	ZADAĆE
Vatrogasne snage i povjerenici CZ	Sudjeluju u evakuaciji stanovništva do mjesta prikupljanja i prihvata
Povjerenici CZ	Provode evakuaciju s mjesta okupljanja.
Zavod za hitnu medicinu Karlovačke županije Dom zdravlja Ogulin - ordinacija opće medicinske	Provode zdravstveno osiguranje na mjestima prikupljanja i tijekom evakuacije.
Gradsko društvo crvenog križa Ogulin	Ekipe Crvenog križa organizirat će i vršiti njegu bolesnika i lakše ranjenih, organizirati službu traženja, organizirati dobrovoljno davanje krvi te podjelu hrane, pokrivača, odjeće i obuće evakuiranom stanovništvu.
Veterinarska stanica Josipdol	Organizacija veterinarske zaštite.
Autoprijevoznici	Osiguravaju normalan prijevoz stanovništva po zahtjevu Stožera CZ do privremenih prihvatnih centara.
MUP - Policijska postaja Ogulin	Osiguranje javnog reda i mira. Osiguranje putova evakuacije. Osiguranje pratnje konvoja. Reguliranje prometa.

Pregled osoba koje podliježu evakuaciji po kategorijama i broju

Evakuacija kao planska mjera premještanja stanovništva i materijalnih dobara iz ugroženih područja, primjenjivat će se u ratnim i drugim uvjetima za slijedeće kategorije građana:

1. Kategorija A: trudnice,
2. Kategorija B: djeca 0-9 godina starosti,
3. Kategorija C: roditelj/staratelj djece starosti 0-9 godina (u pratnji),
4. Kategorija D: djeca 10-14 godina koja se evakuiraju bez roditelja/staratelja,
5. Kategorija E: osobe starije od 70 godina,
6. Kategorija F: bolesni, invalidni, nemoćni,
7. Kategorija G: osobe za koje se procjenjuje da se samoevakuiraju.

U okviru priprema za evakuaciju stanovništva, treba poduzeti organizacijske, materijalne, kadrovske, psihološke i druge mjere i postupke, kako bi se stvorili uvjeti za sigurno premještanje stanovništva, njihov boravak na određenim lokacijama i povratak u ranije mjesto boravka kada za to budu stvoreni uvjeti. Potrebno je unaprijed odrediti lokaciju zbrinjavanja stanovništva na području susjedne općine/grada.

Susjedne općine/gradovi koji planiraju evakuaciju stanovništva unutar svoga područja osiguravaju usklađenost mjera i postupaka u provođenju iste, dok se na nivou županije usklađuju i koordiniraju sve aktivnosti u slučajevima kada se stanovništvo evakuiraju iz jedne JLS na područje drugih udaljenijih JLS-ova ili županije.

Ukoliko bi bila potreba za evakuacijom stanovništva iz područja Općine Tounj vršila bi se osim na širi teritorij Općine, na područja susjednih općina i gradova.

U nastavku je prikazana tablica sa brojem osoba koje podliježu evakuaciji.

KATEGORIJA OSOBA ¹	BROJ OSOBA
Kategorija A: trudnice	procjena
Kategorija B: djeca 0-9 godina starosti	procjena
Kategorija C: roditelj/staratelj djece starosti 0-9 godina (u pratnji)	procjena
Kategorija D: djeca 10-14 godina koja se evakuiraju bez roditelja/staratelja	procjena
Kategorija E: osobe starije od 70 godina	procjena
Kategorija F: bolesni, invalidni, nemoćni	procjena
Kategorija G: osobe za koje se procjenjuje da se samoevakuiraju	procjena
UKUPNO:	procjena

Evakuacija kategorije F detaljnije je opisana u poglavlju 6.6. ovog Plana.

Evakuacija trudnica, bolesnih, iznemoglih i povrijeđenih osoba zahtjeva specijalna sredstva prijevoza i posebnu organizaciju u koju je potrebno uključiti zračne snage što je u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova. Evakuacija ranjivih skupina provodi se prema popisu ranjivih skupina (**Prilog 7.21**). Povjerenici civilne zaštite i ekipe GDCK Ogulin, zajedno sa sanitetskim vozilima Doma zdravlja Ogulin, prema prebivalištu obilaze ranjive skupine, uručuju letke s uputom za evakuaciju, mjestu zbrinjavanja i rasporedu unutar objekta te ih po potrebi evakuiraju.

Ostali stanovnici izvršiti će sami evakuaciju, koristeći vlastita prometna sredstva i putove za evakuaciju.

U **Prilogu 7.24** nalaze se Informativni listići s podacima o evakuaciji.

Pregled mjesta prikupljanja i prihvata te pravaca i prometnica za evakuaciju

U slučaju potresa mjesta prikupljanja i prihvata na području Općine su:

Mjesto prikupljanja u slučaju evakuacije	Pravac za evakuaciju
Vanjsko sportsko igralište uz OŠ Tounj i OŠ Kamenica	Tounj - Otok na Dobri; Tounj - Josipdol; Tounj – Oštarije; Tounj – Duga Resa

Cestovnim putem evakuacija bi se provodila iz mjesta prikupljanja pravcima za evakuaciju do mjesta zbrinjavanja. U provedbi potpune evakuacije koristile bi se uglavnom državne i županijske prometnice.

Koristile bi se sve državne i lokalne ceste na području Općine Tounj, a zatim i sve autoceste, državne i županijske ceste.

Građevine od važnosti za Županiju:

Prometne građevine

Cestovni objekti s pripadajućim građevinama i uređajima:

Državne ceste

D-23	Karlovac – Senj
D-42	Vrbovsko - Poljanak

Županijske ceste

Ž-3220	Tounj (L34104) – Zdenac (D23)
---------------	-------------------------------

Lokalne ceste

LC-34104	Trošmarija (Ž3175) – Višnjić Brdo – Tounj (Ž3220)
LC-34105	D42 – Potok Tounjski – Zdenac (D42)

Za osiguranje ovih cestovnih pravaca angažirali bi se djelatnici MUP-a, Policijske uprave Karlovačke, Policijske postaje Ogulin i Županijska uprava za ceste Karlovačke županije.

Treba napomenuti da je svaka osoba koja se evakuira slobodna izabrati hoće li se evakuirati skupnim prijevozom ili pak vlastitim vozilom.

Zdravstveno i druga osiguranja

Na mjestima prikupljanja i tijekom evakuacije u granicama Općine zdravstveno osiguranje vršiti će zdravstveni timovi opće medicine (timovi će biti formirani iz Doma zdravlja Ogulin – Ordinacija opće medicine Tounj biti raspoređeni na mjestima sakupljanja stanovništva za evakuaciju). Ukoliko se evakuacija provodi van granica Općine, zdravstvenu zaštitu u mjestu prihvata osiguravaju timovi locirani na mjestu zbrinjavanja.

Tijekom evakuacije neće biti potrebe za osiguranjem vode za piće kao ni prehrane, budući da evakuacija na sigurnija područja neće trajati duže od 4 sata. Ukoliko bi se evakuacija provodila u izuzetno otežanim i nepovoljnim uvjetima (kiša, snijeg, jaki vjetrovi, hladnoća), organizacija Crvenog križa osigurala bi dodatne količine odjeće i obuće iz vlastitih izvora ili iz prodajne mreže.

Pregled prometnih sredstava koje će koristiti Općina Tounj za evakuaciju i pregled objekata za zbrinjavanje evakuiranog stanovništva

VRSTA PROMETNOG SREDSTVA	BROJ MJESTA ZA PRIJEVOZ	VLASNIK, ADRESA I KONTAKT TELEFON
Za evakuaciju ljudi		
Autobus	Procjena	
Kombi vozila	Procjena	U vlasništvu privatnih osoba
Osobno vozilo	Procjena	U vlasništvu privatnih osoba

Po zapovjedni o provođenju evakuacije povjerenici i zamjenici povjerenika CZ te članovi Postrojba civilne zaštite, zaduženi su za provođenje evakuacije s mjesta okupljanja, organiziraju osobe koje će se evakuirati, raspoređuju ih po vozilima i mjestima gdje se evakuiraju, izrađuju i/ili usklađuju popise osoba koje se evakuiraju.

Organizacija veterinarske evakuacije

Evakuacija životinja vršit će se samo u izuzetnim slučajevima. U slučaju manjih opasnosti životinje će se pustiti iz objekata u kojima se nalazi (štale). U evakuaciju se uključuju vlasnici prometnih sredstava namijenjenih za prijevoz te vlasnici stoke (životinja), angažiranjem vlastitih kapaciteta (traktori s prikolicama namijenjenim za prijevoz životinja). Za evakuaciju kućnih ljubimaca zaduženi su vlasnici kućnih ljubimaca.

Za provođenje svih eventualnih mjera zaštite vezanih uz životinje te za prikupljanje i zbrinjavanje leševa uginulih životinja odgovorna je Veterinarska stanica Josipdol.

Mjere evakuacije kod nuklearnih i radioloških nesreća

Preventivne mjere uključuju prognozu za tu pojavu te izvješćivanje o tome odgovarajućih službi, koje u svojoj redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti prometne infrastrukture.

Privremeno premještanje

Privremeno premještanje stanovništva provodi općinski načelnik u slučaju prijetnje i/ili neposredne ugroženosti stanovnika jedne ili više stambenih jedinica, uključujući okućnice i gospodarske objekte u sastavu stambenih jedinica, od prirodne ili tehničko-tehnološke nesreće, na vrijeme ne dulje od 48 sati.

Za provedbu privremenog smještanja te osiguranje privremenog smještaja za premještane osobe, odgovoran je općinski načelnik .

6.3. ZBRINJAVANJE STANOVNIŠTVA

Zbrinjavanje kao jedna od mjera civilne zaštite ima za cilj osiguranje adekvatnog smještaja i boravka evakuiranih osoba na neugroženom području (prihvatni centri) do prestanka okolnosti

evakuacije, odnosno dok se ne stvore uvjeti za njihov povratak na raniju lokaciju ili povratak u mjesta prebivališta. Zbrinjavanje podrazumijeva osiguranje boravka, prehrane i najnužnije zdravstvene skrbi.

Boravak evakuiranih osoba može se organizirati u:

- zidanim građevinama – škole, sportske dvorane, domovi i slično,
- šatorima,
- kamp kućicama i kontejnerima za stanovanje,
- kombiniranom smještaju.

Oblik smještaja ovisi o:

- hitnosti,
- mogućnostima zajednice i raspoloživim resursima za zbrinjavanje,
- procjeni potreba i trajanja zbrinjavanja,
- godišnjem dobu i meteorološkim uvjetima.

Ukoliko je boravak organiziran u kombiniranom smještaju, raspored se provodi na temelju životne dobi i zdravstvenog stanja osoba (prioritet imaju starije osobe, nepokretni i teško pokretni, osobe s kroničnim bolestima, osobe s posebnim potrebama kojima je potrebna tuđa njega i pomoć, jedan roditelj s djetetom do 3 godine (zidana građevina) ili 7 godina (kamp kućica i kontejner za stanovanje).

Bez obzira na vrstu/oblik, u svakome se prihvatnom centru organizira prehrana, sanitarne prostorije, ambulanta za osnovnu zdravstvenu skrb, administracijski i info pult, psihološka pomoć i podrška te sigurnost i javni red i mir kao i prostor za religijske potrebe.

Ukoliko evakuirana osoba želi i ima mogućnosti te odluči boraviti kod rodbine, prijatelja i sl., dužna je o tome izvijestiti odgovornu službenu osobu.

Zbrinjavanje ranjivih skupina zahtjeva osiguravanje specifičnih potreba ranjivih skupina kao što su rampe za ulaz u objekt, sanitarnih čvorova i dr.

Pregled nositelja, kapaciteta i zadaća po nositeljima i standardnih operativnih postupaka

NOSITELJI ZBRINJAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POLAČA	ZADAĆE NOSITELJA	STANDARDNI OPERATIVNI POSTUPAK
Gradsko društvo Crvenog križa Ogulin	Organizira razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće, organiziraju službu traženja, pružaju psihosocijalnu pomoć. Surađuju sa Stožerom civilne zaštite Općine Tounj te povjerenikom civilne zaštite za navedeno područje.	Surađuju sa Stožerom civilne zaštite. Uspostavljaju evidenciju osoba na zbrinjavanju i zbrinutih osoba te dostavljaju obavijesti za medije i za službu traženja
Centar za socijalnu skrb Ogulin	Uspostavlja usku suradnju u provedbi zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju.	
Dom zdravlja Ogulin – Ordinacija opće medicine Tounj	Pružaju psiho-socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju, i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove.	
Postrojba CZ opće namjene	Pomaže u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju, kao i organizaciji društvenog života u objektima te podizanju šatorskih naselja.	
Vatrogasne snage	Sudjeluje u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode, dostavi hrane, prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo.	
Pravne osobe sa smještajnim kapacitetima	Osiguravaju potreban smještaj za osobe na zbrinjavanju.	
Pravne osobe za osiguranje prehrane	Organiziraju i vrše pripremu hrane za osobe na zbrinjavanju	
Pravne osobe za prijevoz stanovnika	Osiguravaju prometna sredstva po principu (vozač - vozilo)	
Lokalna sredstva javnog priopćavanja	Osiguravaju pravodobne i točne informacije osobama na zbrinjavanju i prenose obavijesti prema javnosti i rodbini	

Organizacija i operativne snage za provođenje ove mjere

Potrebu za zbrinjavanjem stanovništva nakon evakuacije, utvrđuje Načelnik Stožera u suradnji sa Stožerom civilne zaštite te predlaže općinski načelniku da se izvrši angažiranje nositelja i operativnih snaga određenih za zbrinjavanje.

Nalozi za aktiviranje nositelja prenose se putem općinski načelnika ili od njega zaduženih djelatnika ili putem nadležnog centra 112.

Gradsko društvo crvenog križa Ogulin u kontaktu je sa Stožerom civilne zaštite Općine Tounj, te se na toj razini osigurava usklađeno djelovanje ostalih nositelja kao i potreba angažiranja dodatnih snaga i sredstava.

Pregled lokacija na kojima će se vršiti podizanje šatorskih naselja

Za podizanje šatorskih naselja određuju se lokacije:

- Vanjsko sportsko igralište uz OŠ Tounj
- Sportsko igralište kod škole u Kamenici
- ispred vatrogasnog doma

Pregled lokacija, vrsta i kapaciteta za smještaj u čvrstim objektima

Za zbrinjavanje stanovništva u stacionarnim objektima na području Općine određuju se:

NAZIV OBJEKTA	KAPACITET
Osnovna škola Josipdol	200 osoba
Osnovna škola Tounj	300 osoba
Društveni dom u Kamenici	20 osoba
Društveni dom u Bočara	30 osoba
Lovački dom	30 osoba

Objekti Osnovna škola Josipdol i Lovački dom imaju mogućnost pripreme hrane i pića.

Nakon razmještaja evakuiranog stanovništva osiguranje prehrane, odjeće, posteljine i sanitarnih potreba vršit će ekipe Gradskog društva Crvenog križa Ogulin. Voda za piće i sanitarne potrebe osigurani su u čvrstim objektima u koji se vrši smještaj evakuiranih stanovnika. U slučaju da nije osigurana voda za piće i sanitarne potrebe ista će osigurati komunalno poduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Ogulin. Po potrebi uključiti će se i DVD Tounj, te JVP Ogulin – dovoz vode vatrogasnim cisternama i postavljanje eko – sanitarnih čvorova.

Za sve evakuirane medicinsku pomoć kao i socijalnu te psihološku pomoć pružat će mobilne ekipe Dom zdravlja Ogulin – Ordinacija opće medicine Tounj, a za sve evakuirane skrbiti će ekipe Gradskog društva Crvenog križa Ogulin.

Mogućnost smještaja u objektima privatnih osoba, postupak smještaja

Smještaj u objekte privatnih osoba može biti privremenog karaktera dok se ne steknu potrebni uvjeti za smještaj u javne prostore.

Postupak smještaja je sljedeći:

1. Stožer civilne zaštite utvrđuje potrebe za smještajem određenog broja osoba u privatne objekte. Povjerenici civilne zaštite predlažu objekte u koje bi se smjestile evakuirane osobe za zbrinjavanje, u odnosu na nastalo stanje.
2. Općinski načelnik postavlja zahtjev MUP RH – Ravnateljstvo civilne zaštite za nazočnost državnog službenika s posebnim ovlastima i odgovornostima, koji temeljem ovlasti može naložiti privremeni smještaj u dijelu stambenog objekta, koji vlasnik ne koristi za vlastite potrebe, nakon čega počinje razmještaj i trajniji smještaj. Smještaj može trajati najviše do 30 dana.

Zadaće ekipa za prihvat i zbrinjavanje

Ekipu za prihvat sačinjavaju predstavnik Crvenog križa, predstavnik postrojbe civilne zaštite, povjerenik civilne zaštite i predstavnik objekta u koji se vrši smještaj

Ekipa za prihvat i zbrinjavanje, vrši:

- popis osoba koje se zbrinjavaju
- raspoređuje osobe po prostorijama i mjestima
- organizira medicinsku pomoć, psihosocijalnu i dr. pomoć
- organizira dostavu hrane, vode, higijenskih potrepština
- daje informacije o osobama na zbrinjavanju

Izvori i organizacija osiguranja prehrane, vode za piće, sanitarnih potreba, zdravstvene skrbi, socijalne pomoći i psihološke pomoći

Prehranu za zbrinute osobe osigurava općinski načelnik u suradnji sa Stožerom civilne zaštite (putem pravnih osoba za pripremu hrane koje su određene Planom djelovanja civilne zaštite te temeljem istog ugovorno vezane uz Općinu Tounj).

Vodu za piće, ukoliko nije objekt priključen na javnu mrežu ili se zbog određenih razloga voda ne smije koristiti osigurava Vodovod i kanalizacija d.o.o. Ogulin, DVD Tounj i JVP Ogulin (cisternama).

Postavljanje sanitarnih stanica osigurava EKO-FLOR PLUS d.o.o..

Zdravstvenu zaštitu osigurava tim zdravstvene zaštite opće medicine Doma zdravlja KŽ, ambulante opće medicine na području Općine Tounj. Za pružanje prve medicinske pomoći osigurava Hitna medicinska služba. Kao ispomoć se može koristiti tim Crvenog križa.

Socijalnu pomoć i psihosocijalnu pomoć osiguravaju predstavnici Centra za socijalnu skrb Ogulin.

Pregled humanitarnih i drugih organizacija koje pomažu u zbrinjavanju

Stožeri civilne zaštite zajedno s Crvenim križem organiziraju osiguranje osnovnih potreba stanovništva (odjeća, obuća, prehrana i dr.) povezivanje s rodbinom.

Vatrogasna društva, putem svojih članova se uključuju u osiguranje potreba stanovnika koji su zbrinuti u određenim objektima na području njihovog djelovanja i odgovornosti na

snabdijevanju pitkom i tehničkom vodom, osiguranje opreme za grijanje, gašenje požara, prijenos pokretnih i nepokretnih osoba na liječenje, školovanje, sportske aktivnosti i dr.

Veterinarsko zbrinjavanje

Nositelj veterinarskog zbrinjavanja na području Općina Tounj je Veterinarska stanica Josipdol.

Veterinarskom zbrinjavanju na području s kojeg je izvršena evakuacija stanovništva podliježu sve kategorije domaćih životinja, smještajem na sigurna područja ili odvozom u najbližu klaonicu, prema procjeni veterinarske struke. Osim nositelja u veterinarsko zbrinjavanje uključuju se vlasnici prometnih sredstava namijenjenih za prijevoz. Vlasnici i imaoči stoke (životinja), angažiranjem vlastitih kapaciteta (traktori s prikolicama namijenjenim za prijevoz životinja).

Pripadnici postrojbe civilne zaštite opće namjene sudjeluju u veterinarskom zbrinjavanju ukoliko nisu angažirani na namjenskim zadaćama za koje su ustrojeni.

6.4. NAČIN ZAHTIJEVANJA I PRUŽANJA POMOĆI IZMEĐU RAZLIČITIH HIJERARHIJSKIH RAZINA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U VELIKOJ NESREĆI I KATASTROFI

Zahtjev za pružanje pomoći višoj hijerarhijskoj razini upućuje se isključivo kada su sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite na nižoj razini iskorištene ili nedostatne sukladno pravilniku o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi koji donosi ministar.

Nakon provedenog postupka sagledavanja poduzetih operativnih aktivnosti sustava civilne zaštite na nižoj hijerarhijskoj razini sustava civilne zaštite u velikoj nesreći, Stožer civilne zaštite Općine Tounj donosi zaključak kojim se utvrđuje kako su upotrijebljene sve raspoložive snage i drugi kapaciteti sustava civilne zaštite ili kako su sve poduzete mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite nedostatne, uzimajući u obzir sve prethodno formalno utvrđene potrebe za učinkovito spašavanje te će uputiti zahtjev kojim traži pomoć. Načelnik Stožera civilne zaštite Općine Tounj po pribavljenoj prethodnoj suglasnosti općinski načelnika, zahtjev za traženje pomoći šalje Stožeru civilne zaštite Karlovačke županije.

Zahtjev kojim se traži pomoć podnosi se samo u izvanrednim situacijama kada se analizom svih poduzetih operativnih aktivnosti sustava civilne zaštite na području Općine Tounj u velikoj nesreći utvrdi stvarno stanje spremnosti kapaciteta sustava prema sljedećim kriterijima:

- stvarni manjak u potrebi operativnim kapacitetima za učinkovito spašavanje u slučaju velike nesreće i katastrofe,
- izraženim velikim nedostacima u osposobljenosti ili opremljenosti te kompetencijama/stručnosti operativnih snaga koji značajno umanjuju njihovu operativnu spremnost za uspješno djelovanje u velikoj nesreći,

- kao zamjena lokalno angažiranih operativnih snaga nakon 24 sata njihovog besprekidnog djelovanja u velikoj nesreći, s time da se nakon odmora od 12 sati ponovo uključe u sanaciju posljedica izvanrednog događaja.

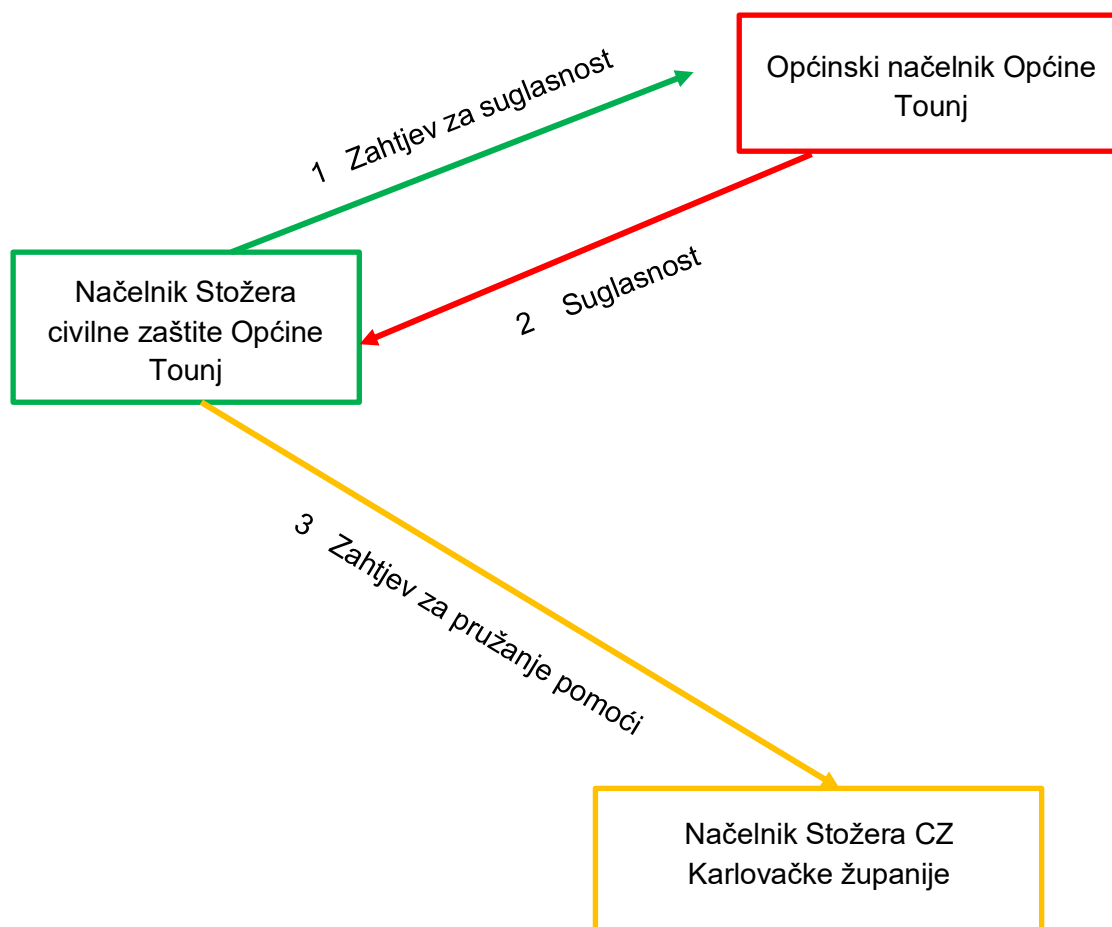
Zahtjev kojim se traži pomoć koji nije u skladu s ranije navedenim kriterijima i odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite, smatrat će se neosnovanim te kao pokušaj zlouporabe načela solidarnosti.

Viša razina sustava civilne zaštite procjenjuje opravdanost zahtjeva za pružanje pomoći zaprimljenog od strane niže razine te u slučaju njegove opravdanosti odobrava slanje pomoći.

Zahtjeve za pomoć šalju, zaprimaju, razmatraju i odobravaju načelnici stožera civilne zaštite uz prethodnu suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odgovor na zaprimljeni zahtjev mora se dati unutar 3 sata od zaprimanja istog.

Niža hijerarhijska razina koja je zatražila pomoć i istu dobila, obvezna je sa svojim operativnim snagama sustava civilne zaštite nastaviti s djelovanjem na sanaciji posljedica izvanrednog događaja.

Shema postupanja nalazi se u nastavku.

Zahtjev za suglasnost na zahtjev za traženje pomoći od više hijerarhijske razine sustava civilne zaštite kao i Suglasnost na zahtjev za traženje pomoći od više hijerarhijske razine sustava civilne zaštite nalazi se u **Prilogu**.

6.5. ISPLATA NOVČANIH SREDSTAVA

Isplata za angažirana materijalno-tehnička sredstva isplaćivat će se po modelu:

- za osobna i kombi vozila: broj prijeđenih kilometara x 2 kn/km = ukupna naknada
- za kamione i autobuse: prema tržišnoj cijeni na dan angažiranja
- za radne strojeve: prema tržišnoj vrijednosti na dan angažiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Uplata na bankovne račune vlasnika materijalno-tehničkih sredstava. Prema zapisniku o predaji MTS-a.	Općinski načelnik	Općina Tounj

6.6. OSOBE S INVALIDITETOM NA PODRUČJU OPĆINE TOUNJ

Temeljem članka 33. stavka 1. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihova donošenja (Narodne novine 49/17) plan djelovanja civilne zaštite lokalne samouprave mora sadržavati osiguravanje specifičnih potreba svake osobe s invaliditetom, osobito gluhih, slijepih, gluhoslijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba. Općina Tounj dužan je osigurati uzbunjivanje, evakuaciju i zbrinjavanje svojih stanovnika sa specifičnim potrebama, osobito gluhih, slijepih, gluhoslijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba.

Plan djelovanja civilne zaštite Općine Tounj obvezno sadrži razradu zadovoljavanja potreba skupina ili kategorija osoba s invaliditetom. Posebnu pozornost je potrebno usmjeriti na način uzbunjivanja kojim bi se, što je više moguće, obuhvatile pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom kao i svih kapaciteta za smještaj osoba s invaliditetom, tako da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom koji se razlikuju u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerenih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

Postupci iz Plana djelovanja civilne zaštite Općine Tounj razrađeni su na način da se izbjegne diskriminacija osoba s invaliditetom u svim fazama djelovanja sustava civilne zaštite dok slučajeve diskriminacije nadležna tijela trebaju rješavati brzo i pravedno.

Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon velike nesreće ili katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, tako da se utvrde zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificiraju materijalne potrebe i izvori iz kojih će se zadovoljavati.

Evakuacija osoba s invaliditetom provodi se s posebnom pažnjom jer imaju poseban prioritet u evakuaciji uz korištenje svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom. Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani. Radi toga, potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

U evakuaciju osoba s invaliditetom može se uključiti rodbina i prijatelji bolesne osobe, osobe s invaliditetom i nemoćne osobe. Rodbina i prijatelji, ukoliko sami ne mogu evakuirati osobu s invaliditetom i/ili nemoćnu osobu zatražit će pomoć povjerenika civilne zaštite, postrojbi civilne zaštite, vatrogasaca, pripadnika HGSS-Stanice Ogulin ili pripadnika Gradskog društva Crvenog križa Ogulin.

Evakuacija stanovnika općenito, težak je i stresan događaj za sve uključene. Nemoguće je planirati svaku moguću kriznu situaciju ili veliku nesreću koja se može dogoditi, ali je jako bitno biti najbolje moguće pripremljen za njih.

Evakuacijski plan

Radi učinkovitije zaštite i spašavanja osoba s invaliditetom, veoma je bitno izraditi evakuacijski plan za svaku osobu s invaliditetom, posebno za svaku građevinu u kojoj osoba boravi (dom, škola, posao) i prilagođen vrsti invaliditeta te osobe. Obzirom na činjenicu da ne postoje zakonski regulirani načini postupanja s osobama s invaliditetom u situacijama evakuacije, veoma je bitno razmotriti što učiniti i na koji način postupati kada se evakuacija dogodi. Izrada evakuacijskih planova za osobe s invaliditetom nije zakonski propisana, ali se njihova izrada preporuča (posao, škola, javne ustanove i sl.).

Pravovremeno informiranje i ukazivanje na ozbiljnost pažljivog uzbunjivanja osoba s invaliditetom važan je segment u slučaju potrebe za evakuacijom.

Razrada mjera evakuacije mora uključivati i suradnju s osobom s invaliditetom na koju se odnosi, pri čemu treba uzeti u obzir njezine potrebe i mišljenje. U izradu evakuacijskog plana potrebno je uključiti i druge osobe (osobe od pripomoći, obitelj, kolege, susjede). U cilju pravovremene reakcije u slučaju potrebe, potrebno je upoznati i ostale zaposlenike, susjede i dr. s posebnostima evakuacije osobe s invaliditetom i preprekama s kojima bi se osoba s invaliditetom mogla susresti.

Osim spomenutog plana evakuacije, nužno je i periodično održavanje vježbe evakuacije osobe s invaliditetom, edukacija osoba koje provode evakuaciju te stalno unaprjeđenje evakuacijskog plana. Osobu s invaliditetom potrebno je upoznati sa mjestom za zbrinjavanje te najbližim putem do istog.

Put kretanja mora biti pristupačan da se osoba s invaliditetom može slobodno kretati kroz njega bez pomoći druge osobe.

Pripravnost za krizne situacije uključuje pripremljene zalihe za slučaj nesreće kao što su: voda, neophodni lijekovi, konzervirana hrana, upute za korištenje pomagala za osobe s invaliditetom. Zalihe i upute variraju ovisno o vrsti invaliditeta pa tako za osobe koje koriste invalidska kolica bi u zalihi trebalo držati zaštitne rukavice za kretanje po slomljenom staklu, dodatne baterije za kolica te alat za popravak kolica.

Gluhe i nagluhe osobe trebale bi držati u pripravnosti papir i pribor za pisanje, svjetiljku i dodatne baterije za slušni aparat.

Slijepe i slabovidne osobe trebale bi imati u zalih dodatni sklopivi bijeli štap te zaštitne rukavice za ruke.

Za osobe koje koriste psa vodiča potrebno je priložiti upute kako pristupiti psu, te hranu za psa.

Za osobe s teškoćama u govoru preporučuje se da u zalih uz ostalo imaju papir i pribor za pisanje, kao oblik komunikacije ili pripremljene napisane instrukcije.

Kod osoba sa psihičkim teškoćama važno je između ostalim neophodnim stvarima imati pripremljene i lijekove.

Uzbunjivanje i pružanje pomoći osoba s invaliditetom

Sredstva javnog informiranja moraju obavijesti koje prenose prilagoditi svim vrstama invaliditeta. Preporučuje se da osobe s invaliditetom posjeduju dodatne uređaje upozorenja kako bi skrenuli pozornost na sebe u hitnim slučajevima. Mobiteli, vibracijske naprave i glasne zviždaljke su učinkoviti alati za sretanje pozornosti ili za kontaktiranje hitnog osoblja.

Kod pružanja pomoći osobi s invaliditetom treba biti svjestan svojih sposobnosti i mogućnosti za pružanje pomoći, kako se osobu s invaliditetom ne bi stavilo u još veći rizik (voditi računa o načinu nošenja, uspostavljanju komunikacije i sl.).

Prilikom objašnjavanja situacije te davanja upozorenja i uputa osobama svih vrsta invaliditeta potrebno je biti strpljiv i ne dopustiti ometanja prilikom prenošenja informacija, kako bi osoba s invaliditetom bila jasno upućena u situaciju/događaj. Nedostatne ili pogrešno prenesene ili pogrešno shvaćene informacije mogu biti pogubne za osobu s invaliditetom. Psima vodičima, rehabilitacijskim psima potrebno je pružiti pomoć u suradnji s korisnikom psa. Iako su prošli obuku, psi mogu biti dezorijentirani prilikom opasnosti. Dok je opasnost pod kontrolom, psa se NE SMIJE maziti, hraniti, igrati se njime, niti mu davati upute bez dopuštenja korisnika. Ako se radi o psu vodiču, a situacija nalaže da pas ne bi trebao voditi korisnika, psu je potrebno ukloniti pojas, što bi trebao učiniti vlasnik psa, ako situacija dozvoljava.

U slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže korisniku, držati psa za povodac, a ne za pojas.

Izrada evakuacijskog plana za osobu ograničene pokretljivosti

Aktivnosti koje su zahtjevne osobama ograničene pokretljivosti uključuju hodanje, kretanje po stepenicama, dugotrajno stajanje, plivanje, dohvaćanje stvari na standardnim visinama, fina motorika ruku, kretanje uskim prostorima te kretanje kroz neravne prostore.

Osobe ograničene pokretljivosti mogu čuti standardni alarm i glasovne objave putem javnih sustava informiranja, te mogu vidjeti aktivirane vizualne uređaje uzbunjivanja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom. Osobe ograničene mobilnosti najčešće ovise o pomoći drugih u kretanju prema sigurnoj zoni ili izlazu. Veoma je bitno, osobu ograničene pokretljivosti upoznati o postojanju pristupačnog puta iz građevine u kojoj se nalazi. U slučaju da ne postoji

pristupačan i siguran put kretanja, tada je potrebno isplanirati alternativni put. Prilikom kretanja evakuacijskim putem osoba ograničene pokretljivosti se može koristiti rampom ili stepenicama, a može se koristiti i dizalo, osim ako njegova upotreba nije zabranjena zbog određene opasnosti (požar, potres). Ako je potrebno, osobu ograničene pokretljivosti uz pomoć pomagača, može se pokrenuti tehnikom nošenja, koja treba biti prilagođena svakoj osobi. Potrebno je koristiti pravilne tehnike podizanja (savijanje koljena, održavanje ravnih leđa, držanje osobe blisko prije podizanja i korištenje mišića nogu za dizanje) kako bi se izbjegle ozljede pomagača. Evakuacijska stolica je univerzalno evakuacijsko rješenje za siguran silazak stubištem u hitnim situacijama.

Korištenje stepenica za osobe ograničene pokretljivosti ovisi o vrsti i razini oštećenja koje posjeduju. Neke osobe se mogu kretati stepenicama, ali imaju poteškoća u korištenju brave ili kvake zbog oštećenja ruke ili šake. U evakuacijski plan je potrebno uključiti minimalno dvoji osobe koje su voljne pružiti pomoć osobi ograničene pokretljivosti. Može se dogoditi da osoba koja je zadužena za pomoć nije prisutna zbog bolesti, godišnjeg odmora ili terenskog rada te je iz tog razloga potrebno uključiti više osoba.

Izrada evakuacijskog plana za slijepu i slabovidnu osobu

Mnoge slijepu osobe se oslanjaju na osjet dodira i sluha kako bi percipirali svoje okruženje. Prilikom kretanja, osobe s vidnim oštećenjima, često se koriste štapom ili imaju psa vodiča.

Slijepu i slabovidnu osobe mogu čuti standardni protupožarni alarm u objektu i glasovne objave putem javnih sustava informiranja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom.

Kako bi evakuacijski put bio pristupačan slijepim i slabovidnim osobama, kretanje mora biti nesmetano bez pomoći drugih prema izlazu ili sigurnoj zoni (skloništu, mjestu evakuacije). Osoba s oštećenjem vida mora biti upoznata s putom kretanja kao i alternativnim putem.

Osoba s oštećenjem vida ne može pročitati standardne upute o evakuaciji. Oznake za izlaz moraju sadržavati taktilne oznake i biti prikladno postavljene kako bi slijepoj i slabovidnoj osobi bile dostupne iz svih smjerova. Preporučuje se da se slijepa i slabovidna osoba provede kroz pristupačan kao i alternativni put kretanja. Planovi objekata moraju biti izvedeni u različitim formatima poput visokog kontrasta, te moraju biti dostupni svim osobama s invaliditetom koje ulaze u objekt (označiti s Brailleovim pismom ili taktilnim znakovima na ulazu u objekt). Osobe zadužene za sigurnost objekta trebaju biti educirane i u mogućnosti usmjeravati slijepu i slabovidnu osobu prema pristupačnom evakuacijskom putu.

U evakuacijski plan je potrebno uključiti minimalno dvoji osobe koje su voljne pružiti pomoć slijepoj i slabovidnoj osobi. Može se dogoditi da osoba koja je zadužena za pomoć nije prisutna zbog bolesti, godišnjeg odmora ili terenskog rada te je iz tog razloga potrebno uključiti više osoba. Ako slijepa ili slabovidna osoba može hodati stepenicama, ali teže koristi kvake i brave potrebno je da ta osoba zatraži pomoć od drugih prisutnih u zgradi dok ne dođu pripadnici hitnih intervencijskih službi.

Kada se pristupa slijepoj i slabovidnoj osobi potrebno je najaviti se i predstaviti kako bi osoba znala tko joj pristupa. Tijekom evakuacije komunicirati tako da se opisuju fizičke barijere u prostoru te daju smjernice za kretanje.

U slučaju da slijepa i slabovidna osoba ima psa vodiča, važno je da se psa ne ometa u radu, te da ga se ne hrani dok to sam korisnik psa ne zatraži.

Izrada evakuacijskog plana za osobe s teškoćama govora

Osobe s teškoćama u govoru mogu čuti standardni protupožarni alarm u objektu i glasovne objave putem javnih sustava informiranja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom. Osoba s teškoćama u govoru može koristiti bilo koja standardna sredstva izlaska iz objekta. U pravilu, osobama s teškoćama u govoru pomoć nije potrebna. Kod pružanja pomoći potrebno je održavati kontakt očima kako bi se dobila povratna informacija o razumijevanju uputa ili koristiti papir i olovku za jasniju komunikaciju.

Izrada evakuacijskog plana za gluhe i nagluhe osobe

Gluhe i nagluhe osobe ne mogu čuti alarme i zvučne upute o opasnosti i potrebi evakuacije. Vizualna upozorenja koja prate zvučna su rijetka, ali ni ona ne mogu gluhoj i/ili nagluhoj osobi dati informacije o kojoj vrsti opasnosti se radi ili na koji način je potrebno napustiti objekt u kojem se nalazi. Svaki dodatan način obavješćavanja osoba s oštećenjem sluha je veoma bitan (e-mail obavijest, vibracijski dojavljivač, tekst na ekranu na kojem se emitiraju oglasne ili propagandne poruke, paljenje i gašenje svjetla). U ovom slučaju, prepoznata je važnost razvijanja uspostave baze podataka gluhih i nagluhих osoba kako bi se upozorenje o opasnosti moglo slati na mobitel putem poruke.

Ako osobe ne razumiju znakove upozorenja, potrebno im je objasniti što se događa znakovima ili pisanom bilješkom.

Osobe s oštećenjem sluha mogu čitati i pratiti znakove za izlaz, stoga je potrebno da tekstovi budu jasno vidljivi. U slučaju tekstualnog prikaza na ekranu potrebno je isto prevoditi putem znakovnog jezika.

Izrada evakuacijskog plana za osobe s intelektualnim i mentalnim teškoćama

Mentalne i intelektualne teškoće onemogućuju osobi adekvatno procesuiranje i/ili razumijevanje informacija, teško shvaćaju što se događa prilikom evakuacije ili nemaju istu percepciju opasnosti.

Bez obzira na činjenicu da osobe s intelektualnim oštećenjem mogu percipirati alarme i znakove upozorenja, potrebno ih je upoznati na značenje te svrhom alarma i znakova. Osobe s intelektualnim teškoćama potrebno je unaprijed upoznati s mogućim opasnostima, načinima zaštite i spašavanja te periodično vježbati evakuaciju. Utvrditi da li osoba s intelektualnim teškoćama razumije informacije koje prima i da zna postupati sukladno s njima. Prilikom davanja uputa osobama s mentalnim i intelektualnim teškoćama uzeti u obzir da te osobe mogu biti dezorijentirane, da ne razumiju stanje opasnosti, te da mogu imati snažne emocionalne reakcije i/ili se ponašati nasilno. Potrebno je davati upute korak po korak, uz strpljenje, a po potrebi ponoviti i više puta.

Kod izrade evakuacijskog plana potrebno je razlikovati stupnjeve intelektualnih teškoća: kod lakših intelektualnih teškoća naglasak staviti na edukaciju i osposobljavanje osoba s

intelektualnim teškoćama, a kod težih intelektualnih teškoća naglasak staviti na informiranje, edukaciju i osposobljavanje osoba koje okružuju osobe s intelektualnim teškoćama. Evakuacijski plan treba uključiti i osobu koja će u slučaju opasnosti pomoći osobi s mentalnim ili intelektualnim teškoćama u snalaženju tijekom postupka spašavanja. Pomagači mogu biti osobe u stalnom okruženju (obitelj, posao, škola, susjedstvo).

Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim i kriznim situacijama

VRSTA INVALIDITETA	RIZIK/PROBLEM	SAVJET KAKO POMOĆI
Osobe u invalidskim kolicima	Osobe smanjene i otežane pokretljivosti trebaju posebnu pomoć da bi dospjele u sklonište.	<ul style="list-style-type: none"> - prilikom davanja uputa osobi u invalidskim kolicima razmisliti o udaljenosti, vremenskim uvjetima i fizičkim preprekama kao što su stepenice, vrata... - opustite se i neka razgovor krene svojim prirodnim tokom, - prilikom obraćanja osobi u invalidskim kolicima, ne naslanjati se na invalidska kolica, osim uz dopuštenje; invalidska kolica su dio osobnog prostora, - gledati i govoriti izravno osobi u invalidskim kolicima, a ne preko treće osobe.
Nagluhe i gluhe osobe	Nagluhe i gluhe osobe zahtijevaju posebne načine primanja upozorenja i obavijesti.	<ul style="list-style-type: none"> - ponavljajući više puta upaliti/ugasiti svjetla pri ulasku u prostoriju kako bi se dobila pozornost osobe, - osobe oštećenog sluha imaju potrebu za komunikacijom lice u lice, - uspostaviti izravan kontakt očima s pojedincem, - stati na dobro osvijetljeno mjesto, ne okretati se, ne pokrivati usta, - koristiti izraze lica i ručne geste kao vizualne znakove, - držati ruke podalje od lica tijekom razgovora, - provjeriti da li je osoba razumjela i ponoviti ako je potrebno, - ponuditi olovku i papir, neka pojedinac pročita napisanu poruku, - pisana komunikacija može biti posebno važna ako je pojedinca teško razumjeti, - ne dopustiti drugima da prekidaju prijenos hitnih informacija, - pojedinac može imati poteškoće u shvaćanju hitnosti poruke, - osigurati položaj pojedinca sa svjetiljkom za signalizaciju u slučaju da se odvoji od tima za spašavanje kako bi se olakšalo čitanje s usana u tami.
Osobe s kognitivnim oštećenjima	Osobama s intelektualnim poteškoćama potrebna je pomoć prilikom reagiranja na hitan slučaj i pri odlasku u sklonište.	<ul style="list-style-type: none"> - vizualna percepcija pisanih uputa ili znakova može biti zbunjujuća ili pogrešno protumačena, - upute ili informacije treba podijeliti u jednostavne korake; treba biti strpljiv, - koristiti jednostavne signale i/ili simbole, - nikako ne razgovarati s drugima o osobi kojoj pomažete dok je ona prisutna, - upute/postupci za evakuaciju možda će se morati ponoviti više puta zbog jasnoće i razumijevanja, - izraz lica ukazat će na činjenicu da li je osoba razumjela upute/procedure odnosno da li je uputu potrebno ponoviti, - osigurati slike, simbole ili dijagrame umjesto riječi, - pročitati napisane informacije, - osigurati pisane informacije na audio vrpčama.

<p>Slijepi i slabovidne osobe</p>	<p>Slabovidne osobe vrlo nerado napuštaju poznatu okolinu. Ako zahtjev za evakuaciju dolazi od nepoznate osobe, pas vodič može postati izgubljen ili dezorijentiran u katastrofi. Slijepim i slabovidnim osobama potrebna je osoba koja će ih usmjeravati, kako bi se osigurala sigurnost tijekom hitne situacije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - najaviti prisutnost; progovoriti pri ulasku u radni prostor, - predstaviti se i ponuditi pomoć, ali neka osoba objasni kakva joj je pomoć potrebna, - neka osoba koristi svoj štap ako joj je potreban, - govoriti prirodno i izravno pojedincu, a ne preko treće osobe, ne vikati, - objasniti osobi prirodu hitnog slučaja i ponuditi joj vođenje tako da se primi za lakat; ne primati osobu s oštećenjem vida za ruku, - opisati unaprijed akcije koje će se poduzeti, dati jasne upute, - bez straha koristiti riječi „vidi“, „gledaj“, „slijep“, - neka pojedinac kojem je potrebna pomoć primi ruku osobe koja sudjeluje u spašavanju ili stavi svoju ruku na njezino rame za vođenje. Pojedinac može odlučiti da hoda iza osobe koja pruža pomoć kako bi pratio njene pokrete tijela uslijed prepreka; hodati pola koraka ispred osobe koju se vodi te unaprijed spomenuti stepenice, rubnjake, hodnik, uzak prolaz, rampe i dr. - kretati se stepenicama jedan korak ispred osobe koja se vodi, - kad slijepa osoba poželi sjesti, postaviti joj ruku na naslon ili rukohvat stolice, - ako se vodi nekoliko osoba u isto vrijeme, zamoliti ih da drže jedni druge za ruke, - dati verbalne upute, savjete o najsigurnijim rutama ili smjeru, potencijalnim udaljenostima (npr. dizala se ne mogu koristiti ili postoje krhotine), - informirati osobu o tome gdje se nalazi, savjetovati je o preprekama (npr. stepenicama, visećim predmetima, neujednačenom kolniku, rubnjacima...), - slabovidna osoba može imati psa vodiča koji postaje dezorijentiran tijekom evakuacije i može zahtijevati dodatnu pomoć; nikako ne maziti psa ili mu nuditi hranu bez dopuštenja vlasnika; ako pas nosi pojas, on je na dužnosti; ako okolnosti nalažu da pas ne bi trebao voditi svog vlasnika, zamoliti vlasnika da ukloni psu pojas, - pas se evakuirati s vlasnikom; u slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas, - dolaskom na sigurno mjesto, usmjeriti osobu na mjesto gdje se nalazi i pitati ju da li postoji potreba za daljnjom pomoći, - bijeli štap vratiti vlasniku odmah nakon postizanja sigurnosti.
--	--	--

Identifikacija materijalnih potreba operativnih snaga sustava civilne zaštite za postupanje osoba s invaliditetom

Općina Tounj će u Analizi stanja sustava civilne zaštite identificirati stanje, broj i količinu opreme koju posjeduju operativne snage sustava CZ, a koje mogu pomoći u trenutku spašavanja, evakuacije i zbrinjavanja osoba s invaliditetom.

Hitna evakuacija i prijevoz do mjesta zbrinjavanja (smještaj, hrana i piće)

Svaka građevina iz koje se vrši evakuacija je jedinstvena i važan je individualni pristup osobi s invaliditetom (postojanje rampe, dizala, svjetlosni signali upozorenja, taktilno označeni evakuacijski putevi i sl.)

GDCK Ogulin, Centar za socijalnu skrb Ogulin, povjerenici CZ, postrojbe CZ, pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite te vatrogasne snage organiziraju razmjeseštaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva pa tako i za osobe s invaliditetom, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće, organiziraju službu traženja, pružaju psihosocijalnu pomoć, organiziraju i vrše pripremu hrane za osobe na zbrinjavanju. U slučaju da nije osigurana voda za piće i sanitarne potrebe istu će osigurati Vodovod i kanalizacija d.o.o. Ogulin. Po potrebi uključiti će se i vatrogasne snage – dovoz vode vatrogasnim cisternama.

Općina Tounj osigurati će prijevozna sredstva za evakuaciju ranjivih skupina.

Kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje o opisom opremljenosti objekta

Privremeno premještanje stanovništva provodi Stožer civilne zaštite Općine Tounj u slučaju prijetnje i/ili neposredne ugroženosti stanovnika jedne ili više stambenih jedinica, uključujući okućnice i gospodarske objekte u sastavu stambenih jedinica, od velikih nesreća ili katastrofa, na vrijeme ne dulje od 48 sati.

Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon velike nesreće ili katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolje njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

Za provedbu privremenog smještanja te osiguranje privremenog smještanja za premještane osobe, odgovoran je općinski načelnik Općine Tounj

Zbrinjavanje ranjivih skupina zahtjeva osiguravanje specifičnih potreba ranjivih skupina kao što su rampe za ulaz u objekt, sanitarni čvorovi i dr.

Pružanje medicinske (rehabilitacijske) i psihološke pomoći

Za sve evakuirane osobe pa tako i za osobe s invaliditetom medicinsku pomoć kao i socijalnu te psihološku pomoć pružat će mobilne ekipe Doma zdravlja Ogulin – ordinacija opće medicine Tounj i Centra za socijalnu skrb Ogulin, a za sve evakuirane skrbiti će ekipe Gradskog društva Crvenog križa Ogulin. Ukoliko bi se evakuacija provodila u izuzetno otežanim i nepovoljnim uvjetima (kiša, snijeg, jaki vjetrovi, hladnoća), organizacija Crvenog križa osigurala bi dodatne količine odjeće i obuće iz vlastitih izvora ili iz prodajne mreže.